STE JAARGANG No. 9627 DINSDAG 25 SEPTEMBER 1956

Amigoe di Curaçao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Hoofdredacteur: A. G. Jansen Kantoor: Conscientiesteeg 27 - 29. — Telefoon: Redactie 23858. Advertenties 23550. Abonnementen en Bezorging 24399 Uitgave: N.V. Paulusdrukkerij, Willemstad, Curaçao

ONDANKS DEMISIONAIR NEDERLANDS KABINET

Min. v. Romondt maakt goed begin met missie voor armlastige eilanden

INTERDEPARTEMENTALE commissie gaat welvaartsplan voor BONAIRE en BOVENWINDEN bestuderen

's Gravenhage. —„Ik ben— al- de Antilliaanse minister van economische zaken,de heer E. J. Romondt — zeer verheugd, in Nederland thans de eerste stap is gezet, waaruit de bereid- van de Nederlandse regering blijkt om mee te werken aan de verheffing van Bonaire en de Bovenwinden uit hun economisch isolement.

Deze stap is, dat de Nederlandse regering besloten heeft tot de instelling een commissie hiervoor, die haar eerste bijeenkomst reeds heeft gehouden. Weliswaar moet de officiële installing van de commissie nog volgen, men is alvast bijeen geweest. In de commissie hebben o.a. zitting dr. A. Jonkers, als voorzitter, voorts de ook in de West bekende mr. Th. van der Peyl en de heer Timmermans, onderdirecteur van de afdeling buitenlandse economische betrekkingen van het Nederlandse departement van economische zaken, bekend als voorzitter van het Coordinatiecollege; verder economische, financiële en technische deskundigen van de departementen van overzeese Rijksdelen, financiën, waterstaat en landbouw, visserij en veeteelt.

„Wat mij hierbij vooral voldoening geeft — aldus de heer Van Romondt verder — is dat een demisionair kabinet deze beslissing heeft genomen en het niet heeft overgelaten aan zijn opvolger om deze interdepartementale commissie in te stellen.

De taak van deze commissie is in het algemeen middelen te vinden, waardoor de vier eilanden op eigen benen zullen kunnen staan op het gebied van landbouw, veeteelt en toerisme. Daarvoor zijn mensen nodig, die begrotingen maken, technici enz. Zij zullen een door de Antilliaanse regering opgesteld plan moeten verwerkelijken, waarvoor deze commissie moet vaststellen, langs welke hoofdlijnen het plan moet worden uitgewerkt. Eerst zal het plan van de Antilliaanse regering worden bestudeerd en dan zal men kijken, hoe het het best kan worden aangepakt. Elk departement zal nagaan, welke deskundigen en technici naar de Antillen moeten worden aangetrokken, opdat men te Willemstad het plan in één geheel kan brengen.

Voor ogen staat, dat er een autonoom lichaam zal moeten komen voor de uitvoering van het plan. Het uitgewerkte plan moet dan worden goedgekeurd door de Nederlandse en Antilliaanse regeringen en parlementen. Het zal dus ongeveer analoog zijn aan de werkwijze van het Surinaamse Tienjarenplan.

Van Antilliaanse zijde waren op de bijeenkomst aanwezig de heren Lampe, Debrot, Henriquez, Van Romondt en Paap. Vrijdag komt de commissie wederom bijeen en zal ir. Henriquez een voordracht houden met lantaarnplaatjes over de vier eilanden voor de commissie-leden, die de eilanden niet kennen, en zal worden uiteengezet, wat de denkbeelden van de ontwikkeling der eilanden in de Antillen zijn.

Dr. ir. Henriquez heeft in Nederland veel werk gedaan om industriëlen te interesseren in vestiging in het vrijehavengebied en hij heeft de indruk, dat daardoor vrij veel belangstelling bestaat. Het gaat voornamelijk om de concrete financiële voorwaarden. De Nederlandse Economische Voorlichtingsdienst verstrekte een opgave van serieuze industrieën, die voor het vrijhavengebied belangstelling kunnen hebben. Er zal eerlang vermoedelijk in het gebouw van het Instituut voor de Tropen te Amsterdam, dat hiervoor ook veel belangstelling heeft, een propaganda-avond worden gehouden, waarop — aldus besloot de heer Van Romondt het onderhoud met een redacteur van het A.N.P. — „wij tevens hopen van de zijde van de Nederlandse industrie gegevens te verkrijgen over haar wensen, zodat eventueel daaraan de Antilliaanse wetgeving zal kunnen worden aangepast".

Gouverneur van Suriname van 8 tot 14 oktober op de Antillen

Willemstad. — Het officiële bezoek van de Gouverneur van Suriname, de heer J. van Tilburg, aan Curaçao is thans vastgesteld van maandag 8 tot zondag 14 oktober a.s. Tijdens zijn verblijf op de Antillen brengt de heer van Tilburg ook een tussentijds bezoek aan Aruba en wel op woensdag 10 en donderdag 11 oktober. Het programma voor dit bezoek is o.m. als volgt samengesteld:

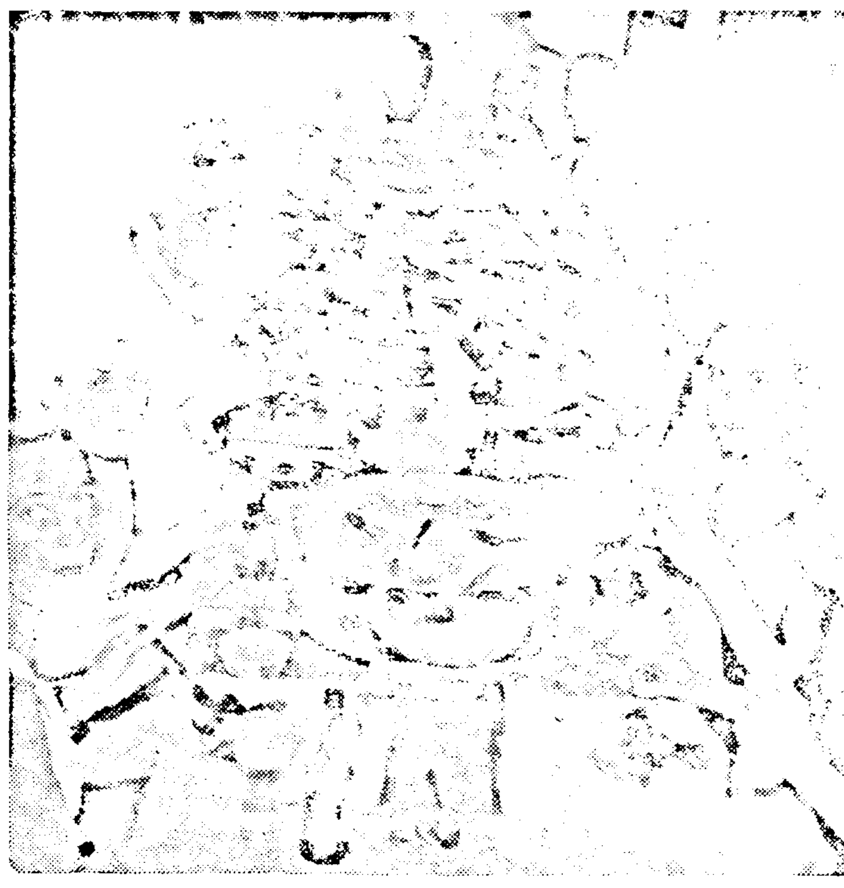
Maandag: tocht door haven; kennismaking met Raad van Ministers en receptie.

Dinsdag: bezoek aan marine en CPIM en rit over oostelijk deel van het eiland.

Woensdag: bezichtiging watervoorziening en volkswoningbouw; vertrek naar Aruba.

Donderdag: bezichtiging Aruba en Lago en daarna terugkeer naar Curaçao.

Vrijdag: bezoek aan Sint-Elisabeth-ziekenhuis, de gebrekkige kinderen en de melaatsen, westelijk deel van het eiland en club JPF.

Oranjestad. — Verwelkomd door KLM-Salespromotor O. Kuyn, Generaal KLM-agent G. Eman en de heer Kuiperi, arriveerden hier gistermiddag, met enige vertraging, de reisdeskundigen van National Airlines, die onder leiding van de heer Tom Fox van de afdeling Interline Agreements van de KLM in New York een oriëntatiebezoek brengen aan Havana, Caracas, Kingston, Curaçao en Aruba. De bedoeling van het bezoek is deze NAL-employé's vertrouwd te maken van de KLM-diensten en toeristen bestemmingen in het Caraibisch gebied, zodat zij met groter kennis van zaken de belangstellenden in Amerika kunnen voorlichten.

Direkt na aankomst ging het gezelschap naar Strand Hotel, waar in luchtgekoeld comfort de nacht werd doorbracht.

Gisteravond werd gedineerd in het unieke, drijvende restaurant Bali, waar wij bovenstaande foto van het charmante gezelschap maakten. Vanmorgen werd na een korte rondrit genoten op het strand van Palm Beach. In het Strand Hotel werd geluncht, waarna er nog enige uren gelegenheid was om te winkelen. Vanmiddag zijn de (welkome) gasten naar Caracas doorgereisd.

* * * Een goed begin

Met een zekere spanning — mag men wel zeggen — hebben de Nederlandse Antillen uitgezien naar hetgeen minister van Romondt in Nederland zou gaan bereiken met betrekking tot de verheffing van Bonaire en de Bovenwindse eilanden. Men herinnerde zich eenzelfde reis van minister Yrausquin, waarvan geen enkel resultaat bekend werd en die als volkomen mislukt werd beschouwd. Daarbij hield men reken ignmet de nog steeds voortdurende kabinetscrisis in Nederland en de daarmede verbonden moeilijkheden met betrekking tot het openen van besprekingen en het nemen van verantwoordelijkheden.

Minister van Romondt ging dus niet direct onder gunstige omstandigheden naar Nederland en velen verwachten dan ook, dat berichten omtrent door hem bereikte resultaten voorlopig wel zouden uitblijven.

En daar bereikt ons heden de verheugende mededeling van de minister zelf, dat hij de demissionaire Nederlandse regering er toe heeft kunnen bewegen, thans reeds een eerste belangrijke stap te zetten in de richting van de ten uitvoerlegging van een welvaarstplan voor Bonaire en de Bovenwindse Eilanden. De Nederlandse demissionaire regering heeft namelijk besloten een interdepartementale commissie in het leven te roepen, die tot taak heeft middelen te vinden, waardoor de vier armlastige eilanden op eigen benen kunnen staan op het gebied van landbouw, veeteelt en toerisme. En deze commissie is niet alleen reeds gvormd, doch zij heeft ook al een eerste bespreking gehad met de Antilljaanse minister en zijn adviseurs.

Wij noemen dit — hoewel het nog slechts een eerste stap in de richting van een volledig verwezenlijkt welvaartsplan voor onze hulpbehoevende eilanden is — een verheugend resultaat, waarvan wij hopen en verwachten, dat het door andere gevolgd zal worden.

Eensgezindheid over regeringsprogram

BURGER maakt goede vorderingen met vorming nieuwe Nederl. regering

Den Haag. — De heer Burger heeft medegedeeld, dat de formulering van een regeringsprogram langer de vorming van een kabinet van brede samenstelling in de weg blijkt te staan. De uit overige fason der kabinetsvorming resterende kwestie, te weten bezitsvorming, kan geconcretiseerd en getempoiseerd worden deze zin, dat de voorstellen tot sparen met uitbreiding tot werknemersspaarfondsen gehandhaafd blijven, terwijl naar de daarmede in de praktijk opgedane ervaringen, onderzocht wordt of die voorzieningen volgd worden ook voor andere groepen.

Onze parlementaire medewerker schrijft nog:

De naam van mr. Burger was al dagen favoriet bij de politieke waarnemers in Den Haag. Aan te nemen was, dat de heer Burger, die aan De Gaay Fortman zijn eerste en bitterste, zij het nog niet definitieve teleurstelling had bezorgd, van een zijde aan Hare Majesteit de Koningin was aanbevolen als die de taak op zich behoorde de brokken te lijmen. Men ook niet ver mistasten, als men de bekentenissen van de heer Vos voor de VARA afgelegd, afleidt, het de heer Burger is geweest, die ten onrechte heeft opgewonden, hij meende dat de heer Romme toezegging aan prof. Lieftinck, die ook gedaan was, weer had in. In ieder geval heeft prof. Lieftinck telefonisch van de heer Burger een botte afwijzing ontvangen op formulering, die prof. Lieftinck na een gesprek met prof. Romme.

De heer Burger is wel eens vergeleken met een olifant in een porceleinkast wegens zijn sanguinische reacties, doch van de andere kant heeft hij vorig jaar, nadat hij het huurverhogingsvoorstel-Witte had bestreden en het kabinet had laten tuimelen, met handigheid de scherven weer gelijmd, al was hij daarbij niet te verlegen om de schuld van de kabinetscrisis aan de KVP te geven. Ook thans is hij de man die de beslissing over het de brede basis in de hand

zijn met de pogingen tot kabinetsformatie eigenlijk op het punt van uitgang teruggekeerd. Het woord reconstructie (van het oude kabinet) is meer dan een kreet. Wat dr. aanvankelijk probeerde was ook poging tot reconstructie. In ieder zouden verschillende portefeuilles het nieuwe personen moeten worbemand, zowel toen als nu. Het verschil met de poging Drees is, intussen de „alternatieven" niet verwezenlijken zijn gebleken en dat mogelijkheden thans zozeer zijn gehoord tot alleen en uitsluitend de basis, dat de voorzitter van de P.v.d.A. reeds gespeeld heeft met de echte aan Kamerontbinding als alternatief. Het is wel een wonderlijk, dat de P.v.d.A. verleden jaar de gedachte aan Kamerontbinding ver van zich afwierp en thans de dodelijk verveelde kiezer opnieuw om een uitspraak zou willen vragen, die niets wezenlijks zou kunnen veranderen aan de moeilijkheden, die bij de pogingen het onverzoenlijke te verzoenen in de laatste tijd zijn gebleken.

Inmiddels zal door de laatste bemoedigende berichten uit Den Haag een dergelijke beslissing niet meer behoeven genomen te worden.

Goede vorderingen van Hubert Beckers en Julien Coco

Willemstad. — Wij vernemen uit Nederland, dat de Antilliaanse student Hubert Beckers, dank zij een zeer goede toelatingsexamen tot het Conservatorium is toegelaten. Doordat het Hubert Beckers gelukt is in 4 maanden een hele jaarcursus te volgen, en met succes, kon hij vanaf 5 september zijn eerste schooljaar aan het Conservatorium beginnen. Zoals wij reeds eerder berichtten heeft Beckers een beurs gekregen voor een zangstudie. Zijn uitstekende cijfers al direct het eerste jaar van zijn verblijf in Nederland trokken de aandacht.

Ook onze Julian Coco maakt uitstekende vorderingen aan het Conservatorium. Hij studeert cello. Wij mochten dezer dagen een kaart van hem ontvangen waarop hij met trots de geboorte van een zoon Ciro Eugene vermeldt.

Vijftig jaar geleden kwam einde aan catechismuslessen „onder de boog"

Djidi di Padernan sloot lange rij van catechisten af.

Het is dit jaar vijftig jaar geleden dat er een einde kwam aan de vroeger zo bekende catechismuslessen „onder de boog". Deze boog was een van de vele boogvormige ruimten die zich bevinden in de walmuur, die zich nog steeds uitstrekt van de havenmond tot aan de Hendrikschool. Als men tussen de telefooncentrale en het loge-gebouw door in de richting van de zee loopt, komt men precies uit bij de boog waar vele jaren lang de jeugd van Pietermaai catechismusonderricht ontving.

De eerste, die hiermede begon, was Pater Paulus, Capucijn, bij het volk beter bekend als Pader Paula. Pater Paulus werd geboren te Bergharen in Gelderland op de 6e maart 1807. Tegelijk met de latere Pater Basilius trad hij op 23 april 1838 te Velp in het noviciaat en werd op dezelfde datum in 1839 geprofest, dat wil zeggen, hij deed op die dag zijn kloostergeloften.

Kort na het ontvangen van het heilig priesterschap op 14 juni 1840, toen juist de Apostolisch Prefect van Curaçao zich in Nederland bevond, verliet Pater Paulus op diens uitnodiging het vaderland en ging mee naar de West. Hij werd vergezeld door zijn ordesgenoot en klasgenoot Pater Basilius.

Pater Paulus werd benoemd tot kapelaan van de parochiekerk van de H. Anna op Otrabanda, waarbij de costelijke helft van die parochie — de tegenwoordige parochie van Pietermaai dus — aan zijn bijzondere zorgen werd toevertrouwd.

Het eerste waar P. Paulus mee begon om de hem opgedragen last uit te voeren, was het zoeken van een lokaliteit, waar hij de jeugd kon verzamelen om hen te onderrichten in de katholieke leer. In overleg met het Gouvernement kreeg hij hiertoe de beschikking over een van de bovengenoemde bogen in de walmuur en al spoedig genoot zijn „curss" aldaar bij het volk de naam van **catisashi bao'i boog**.

In 1851 werd P. Paulus overgeplaatst naar Aruba waar hij zich verdienstelijk maakte als pastoor van de St Franciscuskerk te **Oranjestad** (Misa di Plaja), terwijl hij ook nog kans zag **Santa Cruz** een kerk en een school te bezorgen. Na de verplaatsing van P. Paulus naar Aruba werd de catechismus onder de boog door iemand anders voortgezet, ditmaal een leek.

De laatste catechist onder de boog was de nu langzamerhand vergeten DJIDJI DI PADERNAN. Zijn eigenlijke naam was Jules Apolinar, maar volgens vaste Curaçaose gewoonte, kende niemand hem onder die naam. Deze lange, magere, donkere man, die met zijn grote langzame stappen door Piermaai wandelde, was behalve catechist ook rozenkransenmaker en klokkenluider. Hij werd geboren op 23 juli 1843 en stierf op 27 december 1907.

Tot kort voor zijn dood heeft hij de catechismuslessen onder de boog gaande gehouden. Hij was een van de ontelbare beschermelingen van de oude, zo bekende Pater Ludovicus Jansen.

Jules was gehuwd met Johanna Inesia, een naam, die natuurlijk niemand iets zegt. Maar als ik haar bijnaam noem, begint heel Pietermaai te grinniken. Het was **shon Nana, pia i mondongo.** En die kent iedereen natuurlijk. Zij stierf in 1951 op bijna 104-jarige leeftijd.

M. D. Latour O.P.

Demerara — Suriname

Georgetown. - Momenteel vertoeft op uitnodiging van de „Football Association" van Demarara een vertegenwoordigende elftal van Paramaribo in Georgetown, voor het spelen van enkele wedstrijden.

De eerste ontmoeting vond zondag j.l. plaats tegen de Politieclub, die met 1-0 eindigde in het voordeel van onze Rijksgenoten. Reeds na 4 minuten deed de watervlugge Eliazer het net van de Britten trillen, doch dit punt werd wegens buitenspel geanuleerd. In de 5de minuut had Elaizer echter succes met een keurig schuiver,en bezorgde hiermede zijn elftal de eerste overwinning. De duizenden Engelsen, die deze wedstrijd hebben gezien zijn van mening, dat mocht Suriname ook de andere Wedstrijden op de zelfde wijze spelen, zij geen kans maakt tegen het nationale elftal van Demarara.

Jaarverslag Kon. Instituut voor de Tropen verschenen

Willemstad. - Bij de uitgeverij De Bussy te Amsterdam is het jaarverslag verschenen van het Koninklijk Ir.-zicht van de werkzaamheden op alle gebied waarvoor het Instituut zich inzet.

Vuistslagen en gloeiend ijzer

Willemstad. — Door de vrouw L. G., wonende in de Corcobastraat werd assistentie verzocht tegen de man H.O. met wie zij in concubinaat leefde. H.O. was dronken thuisgekomen en molesteerde de vrouw, die op dat ogenblik zijn attenties blijkbaar niet beliefde. Zij gooide een gloeiend ijzer in zijn richting, dat gelukkig geen doel trof. Bij aankomst van de politie werd H.O. verzocht zijn heil ergens anders te gaan zoeken. Hij gaf gehoor.

Later op de dag toen de vrouw op de weg stond, is H.O. weer teruggekeerd en heeft de vrouw een pak slaag gegeven. Voor de tweede maal werd de politie gewaarschuwd, doch toen deze ter plaatse verscheen, was de man verdwenen.

Vier jaar B.W.I.A.

Willemstad. - De Britisch West Indian Association zal haar vierde verjaardag zaterdag aanstaande vieren met een feestelijke bijeenkomst met ontvangst in haar clubhuis.

Morgen begint triduum

Parochie van WISHI bestaat een kwart eeuw

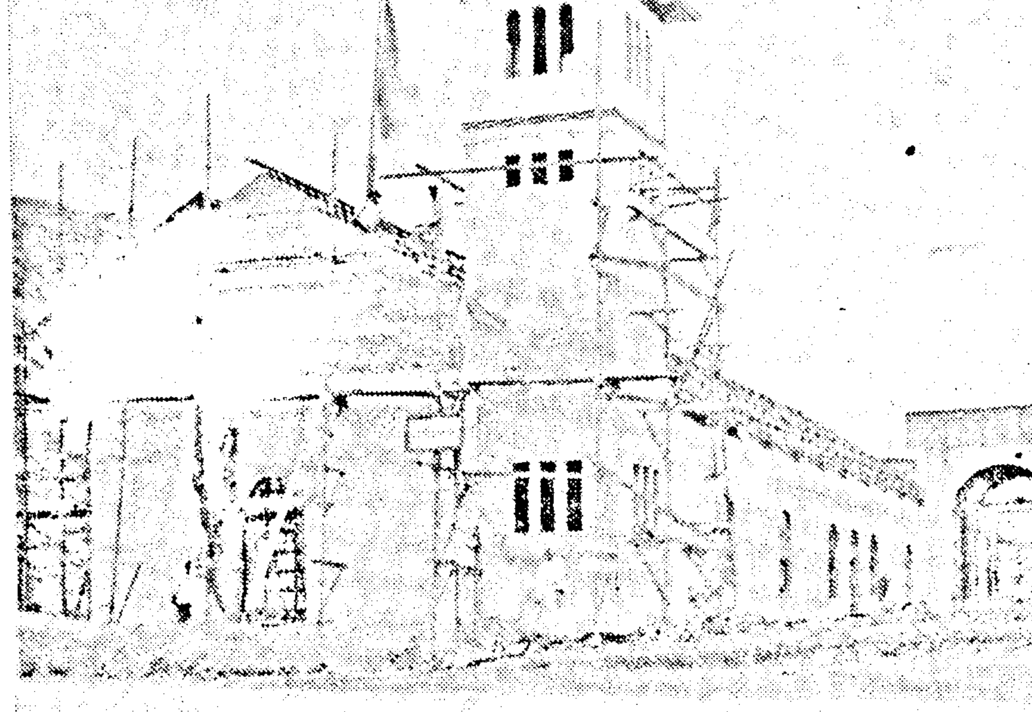
Zondagmorgen plechtige H. Mis

Willemstad. — Met de opening van het triduum morgenavond om 7 uur met een preek van pater P. Grove, wordt de viering ingezet van het 25-jarig bestaan van de Kerk van Wishi. Zondagmorgen draagt pater Vicaris een plechtige H. Mis op en die avond is er om 7 uur lof met preek van de zeereerwaarde heer, J. Henriquez, gevolgd door een processie. Het is misschien niet ondienstig om hier enkele punten uit de nog vrij korte geschiedenis van deze kerk te verhalen.

Het stuk grond, waarop de kerk gebouwd is, werd aan mgr. Vuylsteke geschonken door S.E.L. Maduro & Sons. De afmetingen waren 200 bij 50 meter. Voor deze schenking ontving de directeur van Maduro & Sons, de heer M. G. Maduro indertijd door bemiddeling van mgr. Vuylsteke een gouden medaille van Z. H. de Paus.

In de Vastentijd van 1930 was men zover, dat met de bouw kon worden begonnen, een werk, dat onmiddellijk ter hand genomen werd door de bouwheer — architect — aannemer Don Louis Peroeier. De bouw van de kerk — die *f* 40.000 kostte — was op 5 oktober 1930 voltooid en spoedig daarop volgde ook de oplevering van de pastorie, die overigens nog *f* 20.000 uit de bouwportemonnaie vergde.

De eerste pastoor van de nieuwe parochie was pater Silvester Hagemans. Bij de plechtige inzegening van het gebouw op 22 februari 1931 's middags om 5 uur was de belangstelling dermate groot, dat vele geïnteresseerden er genoegen mee moesten nemen buiten te blijven staan. De inwijdingsplechtigheid werd o.m. bijgewoond door Gouverneur Van Slobbe en de schenkers van de grond. De inzegening werd verricht door de hoogeerwaarde pater Martinus van de Elzen, die toen Pro Vicaris Apostolicus was wegens het overlijden van mgr. Vuylsteke.

De kerk van Wishi en de pastorie in aanbouw in het jaar 1930.

Hij werd bij de plechtigheid geassisteerd door de pastoors Van Rooy en Kuypers.

De volgende morgen om 6.30 uur werd in de nieuwe parochiekerk voor de eerste maal de H. Mis opgedragen en wel door pastoor Hagemans. In de Amigoe, La Cruz en La Union verscheen een bekendmaking over de indeling van de nieuwe parochie Wishi en op 20 september van hetzelfde jaar werd ook het gebied „Paradijs" nog bij Wishi gevoegd.

Vermeld zij nog, dat het eerste koor van deze kerk bestond uit 12 meisjes, die tweemaal per week zangles kregen van pastoor Hagemans.

Smulpartij . . . .

Willemstad. — Een restaurant-houder verzocht de politie assistentie te willen verlenen, daar een man die een bordje warm eten in zijn restaurant had verorberd, niet v de betalen. De man werd naar het bureau overgebracht.

Openbare aanbesteding

Willemstad. — De Dienst van Openbare Werken (Eilandgebied Curaçao) besteedde in het bestek nr 283 het verplaatsen van de douaneloodsen van de Kleine Werf naar het vrijhandelsgebied van de Nieuwe Haven met bijkomende voorzieningen.

Ingeschreven werd als volgt:

N.V. Bouw- en Handelmaatschappij „Bohama" *f* 217.000,—; N.V. Combinatie Pletterij Nederhorst *f* 222.750,—; N.V. Bouwmaatschappij „Curaçao" *f* 231.500,—; Van der Kwast Construction Co. *f* 239.000,—; Lendering's Bouwbedrijf *f* 231.000,— en N.V. Nederlandsche Betonmaatschappij BAIO *f* 262.000,—.

De herdenking van de overbrenging van het stoffelijk overschot van ADMIRAAL BRION naar Caracas

IMPOSANTE STOET bracht lijk van vrijheidsheld aan boord van „Felicia"

35 jaar geleden kreeg BRION-PLEIN zijn naam

Willemstad. — Zoals wij gisteren meldden, vindt a.s. vrijdag een Brion-herdenking plaats in verband met het feit, dat het 75 jaar geleden is, dat het stoffelijk overschot van de grote admiraal werd opgegraven om naar het Pantheon te Caracas te worden overgebracht. In een oud nummer van ons blad vinden wij daaromtrent de volgende geschiedschrijving.

Op verlangen van President Guzman Blanco werd de 18e sept. 1881 het stoffelijk overschot van Luis Brion op Rozentak opgegraven en naar Caracas overgebracht en de 10e april van het volgend jaar in het nationaal Pantheon te Caracas bijgezet.

Aan „De Vrijmoedige" van 8 sept. en volgende van 1881 ontlenen wij daaromtrent de volgende bijzonderheden:

Door President Guzman Blanco werden de heren W. E. Boyé, toenmaals handelsagent van Venezuela op Curaçao, en de heren Tomas en Guillermo Golding, afstammelingen van Admiraal Luis Brion, in commissie benoemd om het lijk op te graven en voor het overvoeren naar Caracas zorg te dragen. Op zaterdag 17 september, 's morgens om 7 uur, werd het lijk opgedolven. Het geraamte werd in zijn geheel teruggevonden en tevens fragmenten van de deksel van de lijkkist, waarop de letters van de naam van de Admiraal voorkwamen. Het gebeente werd toen in een prachtige mahoniehouten, keurig bewerkte kist, waarop in het midden in zilver de naamletters van de Admiraal prijkten, neergelegd en naar de stad gevoerd, waar de kist tijdelijk gedeponeerd bleef in het huis Bredestraat hoek Naniesteeg, het vroegere woonhuis van zijn broer Theodoor, in afwachting van de aankomst van de stoomboot, die het lijk naar Venezuela zou overbrengen.

Deze plechtigheid vond woensdagmiddag 28 september met groot ceremonieel plaats. De imposante stoet was als volgt samengesteld: Voorop gingen de verenigde muziekkorpsen der schutterij en van het garnizoen; daarna volgde de lijkkist, gedragen door twee onderofficieren der schutterij en twee van de Nederlandse zeemacht. De kist was gedekt door de Venezolaanse vlag, waarvan de slippen gedragen werden door de gepensioneerde kolonel Prince, de majoor-commandant van de schutterij, de commandant van het garnizoen en bij ontstentenis van de commandant door de eerste officier van het stationsschip BONAIRE. Aan beide zijden van de lijkkist liepen de op Curaçao aanwezige Venezolanen. De heren Th. Krafft, A. C. Brouwer en René Araujo fungeerden als ceremoniemeesters. Alles wat Curaçao in die dagen aan burgerlijke en militaire autoriteiten, aan korporaties en verenigingen, aan ambtenaren en notabelen bezat, was in de stoet aanwezig.

Toen deze zich in beweging zette, liet het muziekkorps de dodenmars horen, speciaal voor deze gelegenheid door de heer G. R. Palm gecomponeerd.

Op het plein aan de Waterkant aangekomen, ging de stoet voort tot aan het Molenplein, keerde toen terug tot voor de Windstraat (hanchi' bientu?) waar de kist werd neergezet en ds Hamelberg een welsprekende rede hield, waarin hij de heldendaden van de Admiraal in herinnering bracht en lof en hulde betuigde aan President Guzman Blanco voor diens initiatief om aan deze held een meer passende laatste rustplaats te schenken in het nationaal pantheon in Caracas. Daarna brachten de heren Golding, de bloedverwanten van Admiraal, hun dank voor de eer aan hun roemrijke voorzaat door de Curaçaose bevolking bewezen.

Opnieuw stelde zich nu de stoet in beweging. Aan de aanlegsteiger werd de kist in de sloep van Hr Ms stoomschip „Bonaire" geplaatst en aan boord van de „Felicia", een Duitse stoomboot in dienst van de Red D-Line, overgebracht.

Kort daarna stoomde deze boot langzaam de haven uit, terwijl het muziekkorps het Venezolaanse volkslied „Viva el bravo pueblo" speelde, het Waterfort een saluut van 19 schoten loste en de forten de vlaggen halfstok hesen.

In het nummer daags daarna verschenen van „De Vrijmoedige" wijdden de heer J. H. B. Gravenhorst in het nederlands en de heer A. Wolfschoon in het spaans enige regelen in dichtmaat aan de nagedachtenis van de roemrijke dode.

Bij beschikking van de heer Gouverneur van Curaçao, mr Jhon Brown Gorsira, van 13 sept. 1921 werd bepaald:

A. Dat dinsdag de 27e september as. de honderdste sterfdag van Admiraal Brion als een zondag zal worden beschouwd en dat op die dag met zonsopgang van de gouvernementsvaartuigen, van de forten en van de gouvernementsgebouwen, waar dat bij feestelijkheden gebruikelijk is, de vlaggen worden gehesen en niet vóór zonsondergang worden gestreken;

B. Dat van die dag af het plein aan de Waterkant de naam **Brionplein** zal dragen, in verband waarmede aan de Brion-commissie vergunning wordt verleend, om aan het huis hoek Waterkant (Awasá) — Bredestraat een bord met het opschrift **Brionplein** te plaatsen.

2e. Toestemming te verlenen om op bovengenoemd plein tegenover het St Martinus Gesticht een gedenksteen te plaatsen ter ere van Admiraal Brion.

3e. Te bepalen dat van het Waterfort een saluut van 19 schoten zal worden gelost op het ogenblik van de onthulling van bedoelde gedenksteen.

Voorlichting II

Het vorig artikel eindigde met de raad contact op te nemen met de Vereniging voor Vreemdelingenverkeer, in de Parkstraat te Den Haag. De vereniging beschikt, zoals reeds eerder gezegd, over tal van adressen van pensions, al of niet met gebruik van keuken, waaruit men een keuze kan maken. Deze lijsten moet men echter tijdig aanvragen. Het is de gewoonte om vakantie adressen reeds in het voorjaar te bespreken. Dit jaar zullen de pensionsgasten hun vertier wel binnenshuis hebben gezocht omdat de zomer even erbarmelijk was als de pogingen tot een kabinetsformatie Er zijn natuurlijk talrijke andere wenken en „hints", die voor een verlofganger van belang kunnen zijn. Het komt maar al te vaak voor, dat de Antillanen zich nauwelijks of niet voorbereiden op een vakantie in een land, dat toch in belangrijke mate afwijkt van de Antillen. Nu er een R. V. D. in het leven is geroepen, zou het misschien op de weg liggen van deze dienst ten behoeve van de vele ambtenaren die jaarlijks de grote plas oversteken, voorlichting te geven over levensomstandigheden, prijzen e. d. niet alleen van Nederland maar ook van enkele andere Europese landen. De Antillanen die de laatste tijd aan het reizen zijn geslagen hebben blijk gegeven, dat zulk een voorlichting niet overbodig is. Natuurlijk zijn er mensen die hun weg wel vinden, maar aan de andere kant zijn er legio, die dringend behoefte hebben aan een ‚bon alma". Men heeft met name de heer Luis H. Daal in Madrid de twijfelachtige eer bewezen hem ongevraagd tot onbezoldigd „consul" te benoemen. Het is overbekend dat de heer Daal voor studie in Spanje zit, maar toch vindt met het de gewoonste zaak van de wereld hem de meest tijdrovende opdrachten te bezorgen. Hij is immers Antilliaan, dus is het zijn plicht te antwoorden op brieven met alle mogelijke en onmogelijke wensen.

Hij mag blij zijn, dat lieden, die hem amper of in het geheel niet kennen zich tot hem richten met een „querido of estimado amigo" en hun epistel besluit met een ‚abrazo fuerte". Het is voorgekomen, dat de heer Luis Daal in één week tijd zegge en schrijve vijf heeft moeten beantwoorden! En dit is geen Antilliaanse overdrijving, maar een barre, schier beschamende realiteit! Ieder weldenkend mens zal moeten toegeven, dat zulke blijken van Antilliaanse liefde moeilijk gewaardeerd kunnen worden Indien het waar is, dat de Antilliaan zo fijngevoelig is en er prat op gaat, dat hij rekening houdt met anderen, laat hij dit dan ook tonen. De vraag dringt zich op, wat deze schrijvende vakantie-gangers zouden doen, indien er nu eens geen Antilliaan in een bepaald land zit. Zouden zij dan geen gebruik maken van de verlofsregeling? Of zouden zij zich dan wenden tot toeristenbureau?

Maar, nogmaals, wellicht kan de ambtenaar thans door de nog kersverse R.V.D. ingelicht worden. Misschien kan deze dienst zich belasten met het samenstellen van brochures met de nodige tips.

Nu kan men tegenwerpen, dat de R. V. D. geen toeristenbureau is, maar in een land met een verlofsregeling, die in de hele werled niet te overtreffen is, zal men niet vreemd opkijken sterker, zal men het toejuichen indien de R. V. D. dit werk op de nog zwakke schouders neemt. Overigens een zeer dankbare taak! De R. V. D. zou kunnen beginnen met de nodige aanwijzingen bij de samenstelling van de garderobe. De Antilliaanse dames houden doorgaans te weinig rekening met het wisselvallige klimaat van Europa. Verder ligt er een groot terrein braak, dat R. V. D. naar hartelust in ontginning kan brengen. Het heeft weinig zin de verschillende noden op te sommen: iedereen, die wel eens gereisd heeft, zou met groot gemaak belangrijke raadgevingen kunnen geven. Zelfs de bursalen, van wie toch verwacht kan worden, dat zij een grote dosis kennis hebben van Nederland, vertonen soms een onstellend gebrek aan begrip voor gewoonten en levenswijze. Wel weten ze vaak beter dan menig Nederlandse leerling de Friese meren op te noemen maar staan ze soms hun ogen uit te wrijven bij de meest elementaire verschillen tussen een Nederlander en een Antilliaan. De meeste ambtenaren zullen zelfs de namen van de Friese meren niet meer kennen Kan de R.V.D. nu er voor zorgdragen, dat men de reis aanvangt met enige kennis van land een volk?

Uitwerking werd vertraagd

Eilandsverordening op huurkoop van woningen ligt thans gereed

Na TWEE JAAR bewoning recht op huurkoop

Willemstad. — In verband met het feit, dat er in de afgelopen jaren herhaaldelijk en van verschillende zijden de wens geuit is, dat de door de overheid gebouwde — en nog te bouwen — volkswoningen in „huurkoop" zullen worden gegeven, werd dezer dagen door het Bestuurscollege aan de Eilandsraad van Curaçao een eilandsverordening houdende bepalingen nopens de verkrijging in eigendom van volkswoningen door huurders, ter vaststelling, aangeboden.

De uitwerking van deze gedachte is evenwel vertraagd onder meer omdat gevreesd werd, dat de administratie van het volkswoningbedrijf, die geheel is gereorganiseerd, de daaraan verbonden administratieve werkzaamheden nog niet wel zou kunnen opvangen; maar vooral ook omdat, zoals hierna zal blijken, aan het openstellen van de mogelijkheid tot het in eigendom verkrijgen van volkswoningen een vaststelling van de rendabele huurprijzen vooraf zou moeten gaan, aldus lezen wij in de Memorie van Toelichting op deze verordening.

Het Bestuurscollege heeft echter gemeend thans niet langer meer te mogen wachten en zich beraden over de vraag op welke wijze de volkswoningen aan de huurders van die woningen, in eigendom overgedragen zouden kunnen worden.

Daarvoor zijn verschillende methoden denkbaar.

Zonder meer verkopen?

Het zou bijvoorbeeld mogelijk zijn de volkswoningen zonder meer in eigendom over te dragen — te verkopen — onder gelijktijdige verstrekking van een hypothecaire geldlening tot een bedrag dat slechts weinig lager ligt dan de koopsom van de woning, en voor die geldlening een soepele afbetalingsregeling in gelijke termijnen per maand voor rente en aflossing, waarin begrepen de grondlasten en de onderhoudslasten alsmede een toeslag voor algemene beheerskosten en administratiekosten, zodat, voor wat het tezamen t etreffen.

Meer in aanmerking zou kunnen komen de vorm, waarbij een koopovereenkomst wordt gesloten met de bijzondere bepaling, dat juridische levering eerst geschiedt nadat de koopsom, eveneens in gelijke maandtermijnen, is afbetaald.

Het Bestuurscollege vreest echter, dat nòch de koop onder gelijktijdige verstrekking door het eilandgebied van een geldlening onder eerste hypothecair verband, nòch de laatst vermelde vorm van „huurkoop" in de praktijk tot goed resultaat zal leiden. Te veelvuldig zal namelijk blijken, dat de „koper" of „huurkoper" niet aan zijn verplichtingen kan voldoen.

Het gaat hier immers om degene, die voor huur van een volkswoning in aanmerking komt, namelijk in het algemeen om de eenvoudige werkman die een bescheiden loon verdient en voor wie de rente- en aflossingsverplichtingen een bijzondere last betekenen, waarbij de kans dat hij in de loop van de aflossingsduur in gebreke blijft groot is.

In die gevallen zou het ongedaan maken van de koopovereenkomst en de daarbij naar voren tredende problemen omtrent verrekening tussen het eilandgebied en de huurkoper voor deze een al te grote teleurstelling betekenen en ongetwijfeld misnoegen verwekken.

Doch bovendien zou het eilandgebied toch verplicht blijven om, zowel in het geval van koop onder gelijktijdige verstrekking van een hypothecaire geldlening als in het geval van „huurkoop", toe te zien op — eventueel zelf te zorgen voor — behoorlijk onderhoud van de woning, teneinde niet het gevaar te lopen, dat, in het geval de koper/huurkoper niet geheel aan zijn verplichtingen voldoet, een in korte tijd uitgewoonde woning in goede staat van onderhoud moet worden gebracht.

In het belang van de koper/huurkoper zou het eilandgebied ook zelf zorg moeten dragen voor de regelmatige inning der afbetalingstermijnen, waarin begrepen de grondlasten en de onderhoudslasten alsmede een toeslag voor algemene beheerskosten en administratiekosten, zodat, voor wat het beheer betreft, toch de normale verhouding van eilandgebied/huurder behouden zou blijven.

Tenslotte zou extra-aflossing van kleinere bedragen niet wel mogelijk zijn vanwege de grote administratieve bezwaren, die daaraan verbonden zijn. Bovenstaande overwegingen hebben er toe geleid te streven naar een vorm, waarbij met behoud van de normale juridische vorm van huur en verhuur, de huurder toch in de gelegenheid wordt gesteld om na verloop van tijd eigenaar van een volkswoning te worden.

Na twee jaar recht op huurkoop

In korte trekken komt deze figuur op het volgende neer:

Aan de huurder, die tenminste twee jaar huurder is, wordt het recht gegeven **om op elk moment** de door hem bewoonde woning te kopen tegen de prijs van de bouwkosten, **verminderd met de afschrijving, die geacht kan worden in de huurprijs begrepen te zijn.**

Naarmate de huurder langer huurder van de volkswoning is, wordt de koopsom derhalve lager.

Sparen bij Volkswoningbedrijf

Gedurende de tijd, dat hij huurder is, wordt hem gelegenheid geboden om tegen aantrekkelijke voorwaarden bij het volkswoningbedrijf te sparen, teneinde binnen de kortst mogelijke tijd het bedrag van de restantwaarde van de woning (= bouwkosten, verminderd met de afschrijving, die geacht kan worden in de door hem betaald huren begrepen te zijn) beschikbaar te krijgen.

Aldus wordt in de achtereenvolgende jaren de restantwaarde der woning steeds lager, terwijl het spaarbedrag vermeerderd met rente op rente, steeds oploopt.

Op het moment, dat beide bedragen nagenoeg gelijk zijn, kan de overdracht in eigendom van de woning tot stand komen.

Bij deze figuur is elke huurder in staat om zelf, gelet op zijn spaarcapaciteit, het tijdstip van overdracht van de woning te bepalen en is er, indien niet overeenkomstig de aanvankelijke gedachte kan worden gespaard, niets verloren. In het meest ongunstige geval blijft de spaarder immers huurder met de normale rechten en verplichtingen van de normale huurder.

Geen overdracht volle eigendom grond

Het Bestuurscollege acht het voorts doelmatig, dat bij de overdracht in eigendom van de woning niet de volle eigendom van de grond wordt overgedragen.

De alhier in het algemeen aanvaarde politiek om gronden van de overheid in erfpacht uit te geven, zou het Bestuurscollege ook voor de gronden waarop de volkswoningen zijn gebouwd willen volgen. Daarmede wordt tevens bereikt, dat het geldbedrag, dat de huurder moet fourneren om de eigendom van de woning te verkrijgen, de waarde van de grond niet behoeft te omvatten, zodat de huurder binnen kortere tijd zijn doel — het bezit van een eigen woning — kan bereiken.

LEZERS LUCHTEN HUN HART

Blaffende honden bijten niet

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie)

Naar aanleiding van het ingezonden stuk van de heer Wim M. van Rijn zou ik graag het volgende willen opmerken.

Ten eerste schrijft deze heer „Had de „jioe di Corsow" zijn pennevruchten met zijn naam ondertekend dan wist een ieder wel met welke nationalist men te doen had."

Waarom zo'n drukte om die naam? De andere ingezonden stukken vragen ook allemaal naar die naam. Waarom? U moet weten dat feiten, feiten zijn en blijven, met of zonder naam dat doet er niet toe. U vervolgt met „en er hartelijk bij gelachen om het ezels balken van een op een droog stukje met slechts cactus beplante weide". Deze woorden tonen inderdaad Uw „nuchterheid" aan. U bent zo „nuchter", dat U niet weet dat U als vreemde hier op die „slechts met cactus beplante weide" Uw buik vol zit te eten, terwijl er niet eens genoeg is voor de landskinderen. Als U dat kampjes aan deed gaf 't niets, maar dan begint U ook nog de Curaçaoënaars in 't algemeen en deze 'jioe di Corsow' in 't bijzonder uit te maken voor ezels. Niet omdat men in Suriname misschien gewoon is om zulke woorden te gebruiken, zullen wij „jioenan di Corsow" dit van U moeten accepteren. Maar ja U weet wel „Zoals de waard is...." Een ding kan ik U ook nog zeggen. Pas op dat een van deze ezels niet begint terug te slaan. U vervolgt met „Meer surinaamse rijst en vruchten zullen de weg vinden naar Curaçao" en „Suriname kan ook funchie leveren". Maar U vergeet dat de Curaçaose guldens hun weg naar Suriname vinden en U kunt zeggen wat U wil, dat men meer waarde schenkt aan een Curaçaose gulden dan aan een Surinaamse is een feit!

Hier neemt men niet zo makkelijk een Surinaamse gulden aan.

Dat „die surinaamse nuchterheid" van U een machtig wapen is" neem ik wel aan.

Het is zo „nuchter" dat alles van de Surinamers hier in tweeën of meer verdeeld wordt. Alles, maar dan ook alles. Dit is een feit en dat weet ieder „jioe di Corsow". Men zegt hier „nan ta na compania".

Ik bedank U, mijnheer de Redacteur, voor de verleende plaatsruimte.

Un antillano.

Het ongeluk met LEITO

(Buiten verantwoordelijkheid v.d. Red.)

M.d.R.

In uw blad van 11 sept. jl. las ik een ingezonden stuk van de heer Alberto A. Silie, die sedert 1 april 1953 het slachtoffer is gebleven van een auto-ongeluk te Wilhelminaplein. Hij zat op het muurtje van de Bloemenwinkel, toen plotseling een parkerend busje naar voren schoot, het trottoir opreed, en zijn beide benen verbrijzelde. Sindsdien is hij invalide gebleven, en eerlijk gezegd, ben ik ook een van de velen, die op die datum slechts een: „ach, wat droevig" zeiden, en na een paar dagen het ongeluk hebben vergeten.

Ik zou de arme Leito wel willen troosten door hem te laten weten, dat hij niet de enige is, die zo'n droevig lot is overkomen. In zijn ingezonden stuk schreef de heer Leito, dat sindsdien niemand zich om hem heeft bekommerd.

Men zou zich kunnen afvragen wie daar nu de schuld is.

„De buschauffeur, die men van nalatigheid of onvoorzichtigheid heeft beschuldigd?"

„De dame, die per ongeluk haar voeten op de automatische starter zette?"

„De overheid?"

„Wie........?"

U moet maar een voorbeeld nemen aan de velen, die ten gevolge van een verkeersongeluk het tijdelijke met het eeuwige verwisselden. Dan bent u, vergeleken met hen, er nog goed afgekomen.

U leeft nog; u kon uw medemensen er nog aan herinneren, dat zij u hebben vergeten. Inderdaad, meneer Leito, het is zeer moeilijk om een mens te zijn.

Ik hoop, dat mijn schrijven meer aandacht op u zal mogen trekken Misschien wekt het medelijden op en wie weet, wordt medelijden aktie. Laten wij tenminste hopen, want hopen is toch geen kwaad noch verboden.

U dankend voor de plaatsruimte,

Uw d.d.

E. J.

Wij willen gaarne overgaan tot plaatsing van het ingezonden stuk „Lezers luchten hun hart" van „Observator", doch dan dienen wij eerst te weten, wie de inzender is. De Redactie zal de naam van de schrijver, als hij dit wenst niet bekend maken, maar zij moet zelf wel weten, wie het stuk heeft geschreven.

Hierbij betuigen wij onze hartgrondige dank aan Dr. DAVID, Zr. DILROSUN, de FERW. ZUSTERS van het St. Franciscus-hospitaal en Juffr. MARTINA voor hun goede zorgen en hulp aan

Antonia Pikeur-Wanga

Haar echtgenoot ANDRECITO PIKEUR

Haar moeder MARIA WANGA

CENTRO SOCIAL CATOLICO

Diarazon 26 di September 1956 pa 8 or' di anochi lo tin ciné pa miembros y nan familia pa inaugura e aparato recientemente adquirí.

p.o. Directiva

Secretario E. M. Römer

F. R. van de STADT

chirurg

*

AFWEZIG

Agenda

WEST-END.
„Three faces west"; 19.00 en 21.00 uur

CINELANDIA:
„The adventures of Hasji Baba"; 19.00 en 21.00 uur.

ROXY:
„Marcelino, Pan y Vino'; 19.00 uur
„Violet Saturday" 21.00 uur.

CARIBE:
„Het meisjes uit de herberg"; 20.30 uur

SUFFISANTTHEAER:
„Nachtdienst Vrouwenpolitie"; 20.00

J. P. F.-CLUB
Basketballwedstrijden; aanvang 19.00 uur.

EILANDGEBIED CURAÇAO

DIENST LIJNTELEFOON

Enige en Algemene Bekendmaking

Ondergetekende, Hoofd van de Dienst Lijntelefoon brengt hierbij onder de aandacht van de abonné's dat de telefoonrekeningen over de maand SEPTEMBER 1956, VOOR 1 OCTOBER 1[956] betaald moeten worden. De telefoonaansluitingen, waarvoor [het] abonnement op genoemde datum nog niet is voldaan, zu[llen] worden afgesloten.

Het Hoofd van Dienst voornoe[md]
J. P. Posthuma

EILANDGEBIED CURAÇAO

Namens het Bestuurscollege en in opdracht van de Landregering za[l] Donderdag 18 October 1956 des voormiddags om 11.15 uur op het [kan]toor van de Dienst van Openbare Werken op Parera in het openbaar [wor]den aanbesteed:

Bestek No. 285:
Het verbouwen van het Radiostation met bijkom[ende] werken te Groot Kwartier ten behoeve van de La[nds] radio- en Telegraafdienst op Curaçao.

De inschrijvingsbiljetten op genoemde datum uiterlijk 11.00 uur v.m. [ten] het Bestuurskantoor, Scharlooweg 35, te deponeren in een speciaal d[aar] voor bestemde bus.

Bestek en tekeningen zijn van 27 September 1956 af te verkrijgen [ten] Bestuurskantore tegen betaling van f. 15.— per stel.

Restitutie aan inschrijvers bij inlevering ten Bestuurskantore der ongesch[on]den stukken op de dag van aanbesteding f. 12.50 per stel.

Het Hoofd van de Di[enst]
van Openbare Werken
H. de KIEWIT.

Het bloed van Hector

Onthullingen over Alfred de Vigny

„Man van orde"

(Van een literaire medewerker)

De vader van Alfred de Vigny moet over zijn zoon gezegd hebben: „Hij heeft het bloed van Hector, maar hij heeft er het overschot van". De dichter tekende die uitspraak op in een boekje, dat de grondstof bevatte voor zijn nooit voltooide gedenkschriften. Hij zelf heeft geweten, dat zijn vader hem zo beoordeelde. De typering is raak. Uit het werk van Alfred de Vigny komt de gestalte tegemoet van een man van heldhaftige ondernemingslust, die onversaagd de opvattingen van zijn tijdgenoten te lijf durfde gaan, steeds in het weer kwam tegen de miskenning van het dichterschap, ook als maatschappelijke functie, maar gelijktijdig is het die dappere gestalte wat bleek, vermoeid, wat peinzend.

Deze dubbele trek maakt hem soms tragisch. Geheel toegewijd aan de arbeid op zijn verzen, worstelt hij zichtbaar om zijn geest te bevrijden uit de beslommeringen van het dagelijks leven. Zijn gevoelens moet hij bedachtzaam kristalliseren om ze tot stof voor gedichten te zuiveren. Dit vordert een afmattend verzadigingsproces. Alvorens tot overtuigende helderheid te komen, gaan zijn gedachten zich door donkerten van walging en wanhoop. Eenmaal schreef hij: „Lamartine begint zijn tegenstander altijd te omhullen met een wolk van wierook om vervolgens dwars door die wolk dodelijke pijlen op hem af te schieten". Of dit karakteristiek is voor Lamartine, staat te bezien, maar in zijn eigen ideeën speelt Alfred de Vigny dikwijls het spel, dat hij hier beschrijft. Hij is verzekerd van zijn doel, maar vaak onzeker van zichzelf.

Dit was zijn lezers niet onbekend. Vooral sedert 1867, toen zijn vriend Louis Ratisbonne onder de titel „Journal d'un Poète" aantekeningen verzamelde uit de grote en ongeordende hoeveelheid papieren, die Vigny bij zijn dood op 17 september 1863 naliet, kregen de bewonderaars van diens werk inzicht in de moeizame totstandkoming van zijn gedichten en boeken. Hoewel die uitgave zeer onvolledig en tamelijk willekeurig bleek, gaf zij toch reeds een beeld van de dichter op zoek naar zijn eigen diepste gedachten. Zolang hij er geen artistieke uitdrukkingsvorm voor gevonden heeft, die hem bevredigt, kan ook hij zelf ze niet voldoende onderscheiden van gemoedsopwellingen en hersenschimmen. Tal van tegenstrijdigheden zien wij hem doorworstelen om de vastheid te geraken, die hij aan zijn latere, wijsgerige verzen wist mee te geven.

Die worsteling om klaarheid onthult ook zijn pijnlijkste zwakheden naast zijn genialste intuïties. In toestanden van wereldse ontgoocheling schrijft hij over mensen, die hij bewonderd en bemind heeft, verbitterde vonnissen. Zijn vermogen in de wereld van het burgerlijk geluk naast zijn onvermogen de geliefde toneelspeelster Marie Dorval te veredelen tot een schepping van zijn dichterlijke geest kreunen om uiting in onsamenhangende invallen, die hij neerschrijft in de hoop, ze straks te kunnen gebruiken als oorspronkelijke stof voor romans, toneelspelen en gedichten.

Twintig schrijfboeken en -boekjes, tien omslagen met losse, vaak ongeordende papieren, daarnaast nog vier bundels kanttekeningen over alles en nog wat had hij Ratisbonne ter hand gegeven, toen hij wist, dat hij ging sterven. „Ge zult er misschien nog wel wat in vinden", had hij gezegd. Bij de samenstelling van het „Journal" hield Ratisbonne rekening met dit woord. Hij koos door de wijze van uitgave de nagedachtenis van zijn vriend in bescherming tegen de bittere necrologie, die Sainte Beuve had geschreven.

Men is lange tijd gedacht, dat Ratisbonne een deel van de papieren had verbrand. Dit bleek onwaar te zijn. Ze kwamen terecht in verschillende verzamelingen, waar geleerden ze gedeeltelijk raadplegen konden bij de samenstelling van studies over het leven en de opvattingen van Alfred de Vigny. In 1935 bezorgde Fernand Baldensperger in de serie der volledige werken een uitgave van het dagboek, die voor definitief mocht worden gehouden. Hij gaf er verklarende aantekeningen bij, die hij niet overnam, toen hij in 1948 de werken van Vigny bezorgde in de editie van de Pleiade.

Toch zijn hem aantekeningen van [illegible] ontgaan. Henri Guillemin, die sedert 1938 veel studies over de Franse letterkunde in het tijdperk van de romantiek heeft uitgegeven, bezorgde nu bij Gallimard te Parijs een [illegible] van 200 blz. onder de titel: [illegible] Vigny, [illegible] Het bevat drie opstellen van Guillemin [illegible] Vigny, en vier hoofdstukken [illegible] dagboek, de geboorte [illegible] en [illegible] gemaakt.

Het meest opzienbarende gedeelte van dit werkje brengt het eerste hoofdstuk, dat Vigny schildert als „man van orde", d.w.z. als aanhanger van Napoleon III en in deze gedaante als bestrijder van revolutionaire strevingen in het begin van diens regering. Hier zien wij Alfred de Vigny in de tegenovergestelde rol van de balling Victor Hugo, die de staatsgreep van Bonaparte niet verdroeg. Ware Vigny, die zich hiertoe wellicht krachtens zijn adelstitel en militaire herinneringen geroepen gevoelde, slechts een vurig aanhanger van het tweede keizerrijk geweest, niemand zou zich bijzonder behoeven te verbazen. Zelfs kon het als een natuurlijk uitvloeisel beschouwd worden van zijn staatkundige opvattingen, die door P. Flottes in 1927 uitvoerig en nauwkeurig beschreven werden in „La Pensée politique en sociale d'Alfred de Vigny."

Maar helaas: uit de stukken blijkt, dat Alfred de Vigny diensten heeft verricht voor de geheime politie, nadat hij van de keizer enkele onderscheidingen had ontvangen. De gegevens, waaruit dit met zekerheid kon worden vastgesteld, zijn uitsluitend ontleend aan gedateerde aantekeningen en brief-ontwerpen van de dichter zelf, want de archieven van de keizerlijke politie verdwenen in 1871. Het treft zijn bewonderaars pijnlijk, dat zij Vigny zich op deze manier zien bemoeien met openbare zaken, nadat hij zich op het kasteel van Maine-Giraud had teruggetrokken. De rol van aanbrenger is hem onwaardig. Wij zien hem er als bij toeval in terechtkomen, wanneer zijn huisknecht hem op zaterdag 25 oktober 1856 toevertrouwt, te hebben ontdekt, dat enige leden van de keizerlijke lijfgarde aan elkander bekenden, dat zij desnoods te vinden zouden zijn voor een moord op Napoleon III.

Dat Vigny, toen deze boodschap ernstige waarheid bleek te behelzen, stappen ondernam om een aanslag te voorkomen, mag verklaard worden uit het feit, dat hij „het bloed van Hector" bezat. Menig oud-militair zou in zulk geval gedaan hebben wat Vigny deed: generaal Espinasse waarschuwen tegen de onbetrouwbaarheid van enkele zijner manschappen.

Maar van 10 december 1856 tot 16 juni 1858 zijn er telkens aantekeningen over „gevaarlijke" mensen, die de bescherming genieten van Madame Plessis, de maîtresse van de zoon van Jérôme Bonaparte. De gunstigste verklaring, die aan Vigny's gedrag kan worden gegeven, is, dat hij, eenmaal toevallig als raadgever in aanraking gekomen met het beveiligheidsapparaat van het keizerlijk huis, door ingeboren afkeer jegens valsheid bleef waarschuwen, wanneer hij tekenen van onbetrouwbaarheid waarnam.

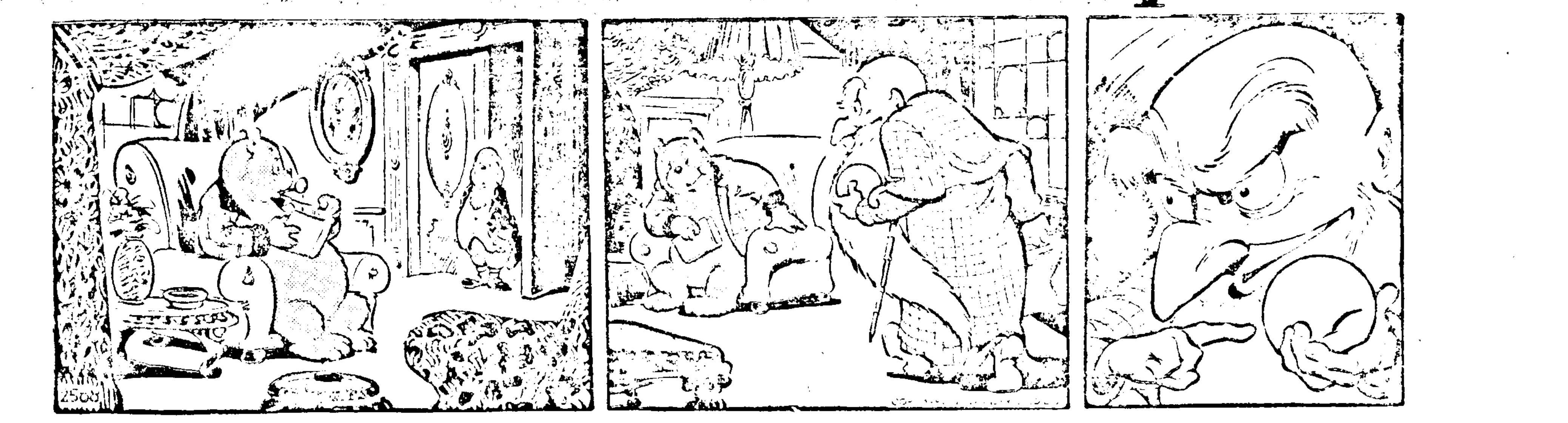
H. Guillemin ziet hem enkel als de kasteelbezitter, die zijn eigendommen wil beschermen tegen revolutionaire elementen. Tot dit oordeel geeft de inhoud van de aantekeningen geen reden, wat niet beduidt, dat de veronderstelling van Guillemin niet met andere uitspraken van Alfred de Vigny kan worden gesteund. Daar wij echter niet met zekerheid weten, of hij de „schandalen", die hij optekende, in deze vorm doorgaf, behoudt hij als elk mens het recht op ons meest gunstige vermoeden, nl., dat hij zich meer uitvoerig persoonlijk documenteerde.

Het tweede hoofdstuk geeft pakkende bijzonderheden over zijn befaamd gebleven intrede in de Franse Academie. Uit het derde blijkt, dat hij zijn grote gedichten eerst vaag in proza ontwierp om vervolgens aan de neergeschreven zinnen de vorm van strofen te geven. Bovendien stelt dit hoofdstuk de datering van de elf „Destinées" vast en hiermee de volgorde van ontstaan.

De toevoegingen aan het „Journal" en de ontwerpen zullen vooral studerenden belang inboezemen. Ze moeten gelezen en beoordeeld worden in verband met reeds bekende publicaties. Het heeft weinig zin, ze afzonderlijk te beschouwen. Tussen de achttien onuitgegeven brieven bevindt er zich een van 8 juli 1836, uit Bourg-en-Bresse geschreven door Marie Dorval, die een meesterstukje van verliefd-badinerend proza is.

Het werkje van Henri Guillemin, door zijn eerste hoofdstuk nogal sensationeel, behoort als geheel genomen tot de aanvullende studies over literatuurgeschiedenis. Op 22 december 1855 noteerde Alfred de Vigny: „De geschiedenis is een literair drogbeeld; de wijsbegeerte van de geschiedenis zal het werk van de toekomst zijn". Hij kende de tweespalt tussen feiten en gedachten te goed om ons de tweespalt tussen gedrag en gestalte te doen afwijzen als iets onmogelijks.

TOM POES en de Kniphoed

2568. Op de middag van die dag zat heer Ollie rustig in zijn gemakkelijke stoel een goed boek te lezen, toen de bediende Joost aanklopte en binnenstrad.

„Excuseer, heer Olivier", sprak de trouwe knecht, „er is een heer klopte en binnentrad."

„Wat is dat nu vervelend", zei heer Ollie klagelijk. „De schurk staat net op het punt zijn masker af te zetten. Ik kan niet gestoord worden, Joost! Als ik werk, ben ik niet thuis, als je begrijpt wat ik bedoel!"

Doch het was reeds te laat. De bediende werd op zijde geschoven en in de deuropening verscheen een gebogen gedaante, die een kristallen bolletje in de hand droeg.

„Goeie dag", kraste de oude. „Uw pad zij schomerig en vol smook".

„Wablief?" vroeg heer Bommel ontdaan.

„Ik kom hier schuilen", vervolgde de grijsaard. „Mijn hoed is afgewaaid en nu heb ik geen bescherming meer. Ik, oude man, kan niet goed tegen dit ruwe weer".

„Ruw weer?" riep heer Ollie uit. Hij keek vol verbazing naar buiten, waar de zon scheen en de vogels zongen en toen kwam er een lichte ontstemming in hem op. Maar voor hij uit kon vallen, hernam de oude knikkend:

„Juist! De zon! Een ruw element, waarde heer! De zon verstoort de fijnere invloeden van Iah en Zazel en daarom kom ik bij U schuilen. Ik heb in mijn kristallen bol gezien, dat mijn hoed bij U terecht komt en daar wil ik nu even op wachten. Het was een bose middag, vol warmte en lauwe Zuidenwind. En die wind woei mij hoed weg — zó ver, dat ik hem niet vinden kon in mijn kristallen bol.

Maar hij wordt teruggebracht, dus dat is in orde. U kunt gerust zijn!"

Zo sprekende zetten de grijsaard zijn koffertje neer en keek goedkeurend rond.

JEUGDSCHERMWEDSTRIJDEN

Gwenny Pistoor en Herbert Pietersz de kampioenen

Willemstad. — Zondagmorgen 9.00 uur werden de jeugdkampioenschappen 1956 verschermd op floret in de Marinierskazerne te Suffisant. Onder flinke belangstelling kwamen zeven meisjes en zes jongens op de loper.

Op loper I kwamen uit de meisjes t.w. Margo de Ruwe, Meta Coppoolse, Joosje Bos, Irene van Driel, Gwenny Pistoor, Ida Bunte en Willy Hilhorst. Er werd direkt al flink en sportief getrokken en fel gestreden om de eerste plaats.

Toen de laatste partij getrokken was, bleek, dat Gwenny Pistoor (Asiento) met 5 gewonnen partijen als eerste geëindigd was en zodoende het kampioenschap 1956 behaalde. Zij heeft goed schermen te zien gegeven, vooral haar repostes troffen meestal doel. Als tweede eindigde Margo de Ruwe (Athos) met 4 gewonnen partijen. Het gelukte haar niet de beker, die zij vorig jaar veroverde, in haar bezit te houden.

Derde werd Ida Bunte (Asiento) met 3 gewonnen partijen en 15 ontvangen treffers. Vierde werd Joosje Bos, ook met 3 gewonnen partijen en 17 ontvangen treffers. Vijfde werd Willy Hilhorst, eveneens met 3 gewonnen partijen, maar met 21 ontvangen treffers. Zesde Meta Coppoolse met 2 gewonnen partijen. Meta stelde ons teleur, zij had kennelijk haar dag niet. Overigens heeft zij keurig geschermd, maar was niet produktief genoeg. Zevende Irene van Driel met 1 gewonnen partij.

Op loper II zagen we Herbert Pieters, Eric van Driel, Yrausquin, Eddy Waas, Bos en Volkert Struycken.

Ook op deze loper werd zeer goed geschermd en het schermpeil lag aanmerkelijk hoger dan verleden jaar. Toen hier de balans werd opgemaakt, bleek, dat Pietersz (Asiento) en Struycken (C.S.C.) beiden 4 partijen gewonnen hadden, zodat door barrage uitgemaakt moest worden wie de sterkste was.

Struycken nam direkt al het initiatief en stond spoedig met 3—0 voor. Hij werd nu iets voorzichtiger, doch Pietersz kreeg hem door en wist deze barrage-partij in een keurige 4—3 overwinning om te zetten, zodat hij kampioen 1956 werd. Tweede werd dus Volkert Struycken. Derde de kleine Yrausquin (Athos) met 3 gewonnen partijen. Hij heeft er hard en fel voor gestreden en mocht menig applaus in ontvangst nemen. 4) Eddy Waas 2 gewonnen partijen; 5) Bos met 1 gewonnen partij en 17 ontvangen treffers; 6) Eric van Driel 1 gewonnen partij en 18 ontvangen treffers.

Na afloop dezer wedstrijden werden de bekers uitgereikt door kapt. Ernste. Als hoofdsekondanten traden op de heren Kromhout en Hoevers, terwijl het wedstrijdbureau verzorgd werd door de heer Groot.

Onafhankelijkheid voor Britse Goudkust

Londen. — Groot-Brittannië is voornemens de Goudkust in West-Afrika op 6 maart 1957 onafhankelijkheid binnen het Britse gemenebest te verlenen. Dit besluit van de Britse regering, dat door het ministerie van koloniën werd bekendgemaakt, moet nog door het parlement worden goedgekeurd.

Engeland beloofde eerder in dit jaar onafhankelijkheid aan de Goudkust, mits een redelijke meerderheid van de wetgevende vergadering van de Goudkust zich daarvoor zou uitspreken. In augustus keurde de wetgevende vergadering een motie goed, waarin om onafhankelijkheid werd gevraagd.

Er zullen voorts maatregelen worden genomen om Brits-Togoland in de onafhankelijke Goudkust op te nemen, indien de algemene vergadering der Verenigde Naties haar goedkeuring verleent aan een eerdere resolutie van de beheerschapsraad der Verenigde Naties, waarin beëindiging van het Britse beheerschap in overeenstemming met de wil van de meerderheid der bewoners werd aanbevolen.

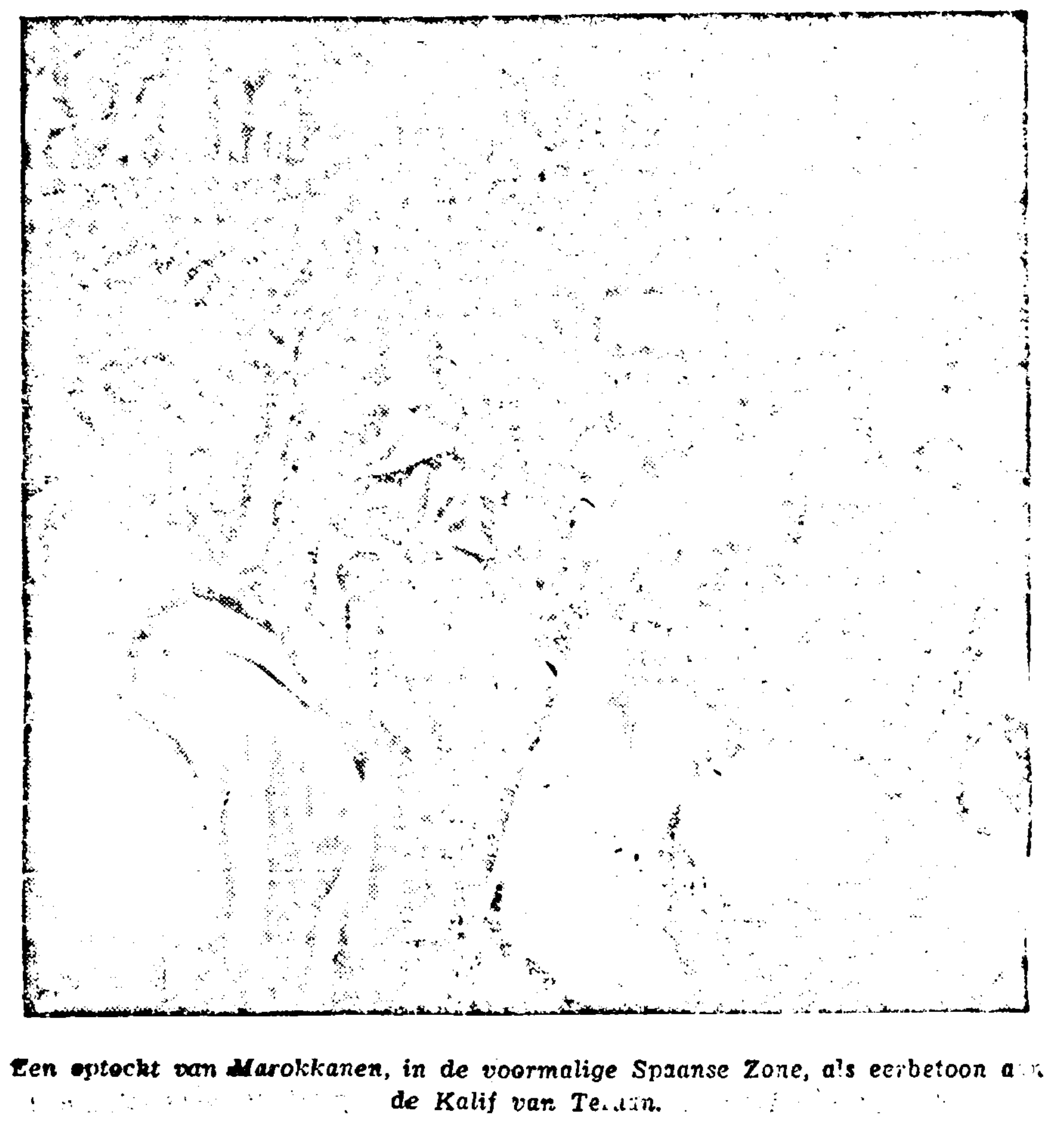
SPAANSE ZONE VAN MAROKKO WORDT GELIQUIDEERD

Oud-Hoge Commissaris, generaal Valino, naar zijn land teruggekeerd

(Bijzondere correspondentie uit Spanje)

Als nieuwste étappe naar de effectieve opname van de voormalige Spaanse zone in het soevereine, ene en onverdeelde Marokko heeft onlangs te Tetuan de officiële overdracht plaats gehad van de tot dusver door Spanje beheerde bestuursdiensten aan de regering van de sultan: inheemse aangelegenheden, opvoeding en cultuur, openbare werken, financiën en economische zaken. Voor de duur van een nog niet nader bepaalde overgangstijd blijven echter nu in dienst van Rabat, alle Spaanse ambtenaren op hun post.

Volgens de Spaanse verslagen had de overdracht plaats in een zeer hartelijke sfeer; deze verslagen stellen o.m. de uitlating in het licht van de voorzitter der Marokkaanse delegatie, Si Torres, een der belangrijkste Istiklal-personages en ambassadeur van de sultan te Madrid, volgens welke de toekomst in het teken zal staan van nieuwe overeenkomsten, die profijtelijk zullen zijn voor beide gelijkwaardige naties. Kort na de overdracht van genoemde diensten heeft voorts de installatie plaats gehad in de voormalige Spaanse zone van vijf door de sultan benoemde gouverneurs over de vijf provincies, waarin de zone thans is verdeeld. Alle vijf de gouverneurs hebben deel uitgemaakt van het z.g. „Marokkaanse Bevrijdingsleger", welks guerilla de Franse troepen zo veel te stellen heeft gegeven.

Een optocht van Marokkanen, in de voormalige Spaanse Zone, als eerbetoon aan de Kalif van Tetuan.

De pro-Arabische politiek een „farce"

Generaal Garcia Valino, die als Hoge Commissaris in de Spaanse zone in de hele ontwikkeling, die uiteindelijk onverwacht vroeg op de volledige onafhankelijkheid van gans Marokko is uitgelopen, een belangrijke, zij het nog lang niet in alle opzichten opgeheiderde rol heeft gespeeld, is heengegaan; onder het in ontvangstnemen van dank en nog onderscheidingen voor van beide zijden bewezen diensten van Franco en de Sultan. Wat zijn nieuwe rol zal zijn, is nog ongewis. Een gemakkelijk heerschap is hij niet. De hoogste Spaanse autoriteit in Noord-Afrika is thans de gouverneur-generaal van de twee Spaanse „plazas de soberania", Ceuta en Melilla, tevens opperbevelhebber van de nog in de Noordelijke zone aanwezige Spaanse troepen, waarvan enkele, voornamelijk door inheemsen gevormde eenheden, reeds opgenomen zijn in de koninklijke Marokkaanse strijdkrachten.

Met enige weemoed heeft men vernomen, dat ettelijke „Spanje-pleinen" in Marokkaanse steden omgedoopt zijn tot „onafhankelijkheidspleinen" en dat ook „Villa Sanjurjo", het moderne uit het niet geschapen naar de pacificator van de zone genoemde centrum „van de kaart geveegd" is; ook daar is een Marokkaanse naam voor in de plaats gekomen. Bemoedigender is, dat een honderdtal jonge Marokkanen, toekomstige officieren van het koninklijk Marokkaans leger, aangewezen zijn om als cadetten hun opleiding te gaan krijgen aan de Spaanse militaire academiën van Toledo, Segovia en Sevilla. Een belofte, dat er banden zullen blijven. Maar het neemt niet weg, dat de schok, teweeggebracht in de Spaanse openbare mening en i.h.b. in legerkringen, door het zo plotselinge beëindigen van het protectoraat, nog lang niet verwerkt is.

Vooralsnog komt het er voor Spanje op aan, van zijn in de noordelijke zone gevestigde belangen en invloed, zoveel mogelijk voor de toekomst te redden. Dit zal ongetwijfeld het Spaanse doelwit zijn van het nog voor de boeg staand netelig karwei: de opstelling van bijzondere Spaans-Marokkaanse akkoorden nopens de toekomstige culturele, economische en militaire samenwerking. Spanje wil zich niet door Frankrijk laten verdringen, maar het beseft, dat Frankrijk, op het gebied van de samenwerking, heel gemakkelijk meer kan bieden. Voor de Marokkanen is overigens reeds het probleem aan de orde om de levensstandaard in de voormalige Spaanse zone op te trekken naar die van de voormalige Franse. In e.e.a. is misschien de verklaring gelegen van de series artikelen, die de Spaanse bladen thans moeten wijden aan het materiële en geestelijke beschavingswerk door de Spaanse protector „met grote kosten en weinig eigen baat" in zijn zone tot stand gebracht. Financieel-economisch is de integratie van de voormalige Franse en de voormalige Spaanse zone, zomede van het gebied van Tanger, overigens nog lang geen feit. De tolgrenzen bestaan nog en de onderlinge in- en uitvoer is aan vergunningen van Rabat onderworpen.

De interne politieke ontwikkeling van Marokko maakt de vooruitzichten ook al niet zekerder. Uit idelogisch oogpunt is er uiteraard wel Spaanse sympathie met het streven van de Istiklal, de Vrijheidspartij, naar de vestiging van een revolutionair één-partij-bewind en met de door deze partij verkondigde zienswijze, dat Marokko niet rijp is voor een parlementaire democratie. Zekere officiële Spaanse personnages zouden er mee gevleid zijn, indien de Istiklal haar staatkundig model in Spanje kwam zoeken, zoals onlangs een delegatie van kolonel Nasser's Egyptische volgelingen in Spanje studie is komen maken van de organisatie van het Spaanse Jeugdfront. Maar daartegenover kan het extreem nationalisme van de Istiklal voor de Spaanse belangen in Marokko, ondanks alle betuigingen van vriendschap op de duur slechts een bron van zorg zijn.

Veel nuchter oordelende Spanjaarden steken dan ook niet onder stoelen of banken, dat zij de Arabische politiek van het regiem als een ongelukkige „farce" beschouwen; als een hersenschim, waaraan de solidariteit met Europa en het Westen niet ten offer mag worden gebracht. Ter Londense Suez-conferentie althans heeft de Spaanse regering zich uiteindelijk goeddeels naar deze zienswijze geschikt. Het is ons bovendien opgevallen, dat in menig Spaans blad beschouwingen konden verschijnen, waarvan de strekking het tegendeel was van het aanvankelijke, officieus gepropageerde regeringsstandpunt, dat uitgesproken partij koos ten gunste van Nasser.

★ ★ ★

IK WAS EEN ANDER

door

DENISE EGERTON

6)

„U bent bijzonder vriendelijk, heren," zei ik haastig, „en ik ben u heel erkentelijk voor het feit, dat u zoveel interesse toont voor mijn persoontje en voor mijn toestand, maar ik moet u zeggen, dat ik op het ogenblik niet in staat...."

„Op het ogenblik, jongeman, bent u alleen maar in staat om uw mond te houden en te luisteren," bitste sir Jonathan. „Zoals ik zoëven al zei, heb ik andere motieven dan alleen maar nieuwsgierigheid. En verdenk me alsjeblieft evenmin van liefdadigheid. Ik begrijp heel goed wat je denkt. Je meent, dat ik bij mezelf zeg: „Nu we die arme drommel eenmaal hier hebben, kunnen we hem toch eigenlijk niet zonder meer de straat weer opsturen. Dat is geen werk." Maar zo is het helemaal niet, mr. Blair. Laat je dat gezegd zijn."

Ik voelde me rood aanlopen. Inderdaad had ik dat precies zo gedacht. De hemel mocht weten, wat hem wèl bewoog, maar vast stond, dat hij niet uit medelijden handelde. Dat had hij volkomen duidelijk gemaakt.

„Het is waar dat ik je meegenomen heb naar mijn huis, omdat ik je voor een ander hield, doch daarom voel ik me nog niet verantwoordelijk voor je. Vergeet dat maar. Evenmin was het mijn schuld, dat je verkoos tegen die vrachtauto op te lopen. Ik was blij, dat je er goed afkwam, zeker, omdat ik me, onlogisch genoeg, beroerd zou hebben gevoeld als dit niet het geval was geweest. En voor liefdadigheid voel ik geen steek meer. Ik betaal krankzinnig hoge belastingen, teneinde de staat de gelegenheid te geven de barmhartige Samaritaan te spelen. Dat vind ik meer dan voldoende, begrepen?"

Hij ging zitten op de plaats, die Craddock even tevoren had verlaten. Uit het kraken van de veren kon ik opmaken, dat hij een grote vent moest zijn.

„De simpele waarheid, mr. Blair, is, dat ik op het idee ben gekomen, dat je me wel eens van dienst zou kunnen zijn.

„Ik heb vertrouwen in dokter Craddock en als die Newland Wayje je kon helpen, dan zou dat met het oog op mijn plannen wel eens nuttig kunnen zijn. Let wel, op m ij n plannen!"

Na enkele seconden zei ik ironisch: „Van dienst kunnen zijn? Waarmee dan wel?"

„Ik heb je direct al gezegd, dat je merkwaardig veel lijkt op een familielid van me. Op mijn neef, Nicholas Gavin, om precies te zijn. Een jaar geleden ongeveer, wandelde deze neef op een avond mijn huis, dat op de klippen van de kust van Cornwall staat en sindsdien hebben we niets meer van hem gehoord of gezien. Het bericht heeft in alle kranten gestaan. Misschien heb je het wel gelezen?

Ik schudde mijn hoofd. „Een jaar geleden was ik nog in Australië."

„Juist ja, dat vergat ik een ogenblik." Hij schoof iets dichter naar mij toe.

„Ken je Cornwall misschien?"

„Ik ben er wel eens geweest," zei ik. „Als jongen heb ik er een paar maal mijn vakantie doorgebracht."

Mijn stem klonk me onnatuurlijk luid in mijn eigen oren. Cornwall, dacht ik. Cornwall is al evenmin een toevalligheid als de naam Gavin. Niets ervan is toeval....

„Ben je wel eens in Portrean geweest?"

„Nee, niet dat ik weet. Wij logeerden in Bude. Ik was toen zeventien."

„Met je ouders?"

„Met een tante en een oom," zei ik kortaf. „Mijn ouders zijn gestorven, toen ik nog een kind was."

Sir Jonathan stond op.

„Portrean is zo'n soort artiestenkolonie — jonge vrouwen in broeken en jagemannen met lang haar." Er lag iets van minachting in zijn stem. „Omdat je zelf artiest schijnt te zijn, dacht ik dat je dat plaatsje kennen zou."

„Ik heb me nooit in die zogenaamde artiestenkringen bewogen," zei ik.

„Je ziet er ook niet uit alsof je tot die slag behoort. Dat is in ieder geval iets om dankbaar voor te zijn. Mijn huis, Mallyon, staat op de rotsen boven Portrean." Een blok hout siste en klapperde en ik had de indruk, dat sir Jonathan er met zijn schoen tegen stootte. „Ik hoop morgen naar Cornwall terug te keren — ik woon niet meer in dit huis. Ik ben hier alleen naar toe gekomen om de verkoop ervan te regelen. Ik zou graag willen, dat je met mij meeging. Als mijn neef Nicholas."

Ik ontdekte dat mijn brein, dat misschien een beetje omwolkt was door het drankje, dat dokter Craddock me had laten slikken, dit niet dadelijk verwerken kon. Het leek allemaal meer op een droom dan op de werkelijkheid. Misschien ook kwam het door de warmte van het vuur en het duister, waarin ik mij bevond door de doek die ik voor mijn ogen droeg. Ik zei:

„Het spijt me, maar ik voel me een beetje eigenaardig. Heb ik goed gehoord — zei u niet zoiets als...?"

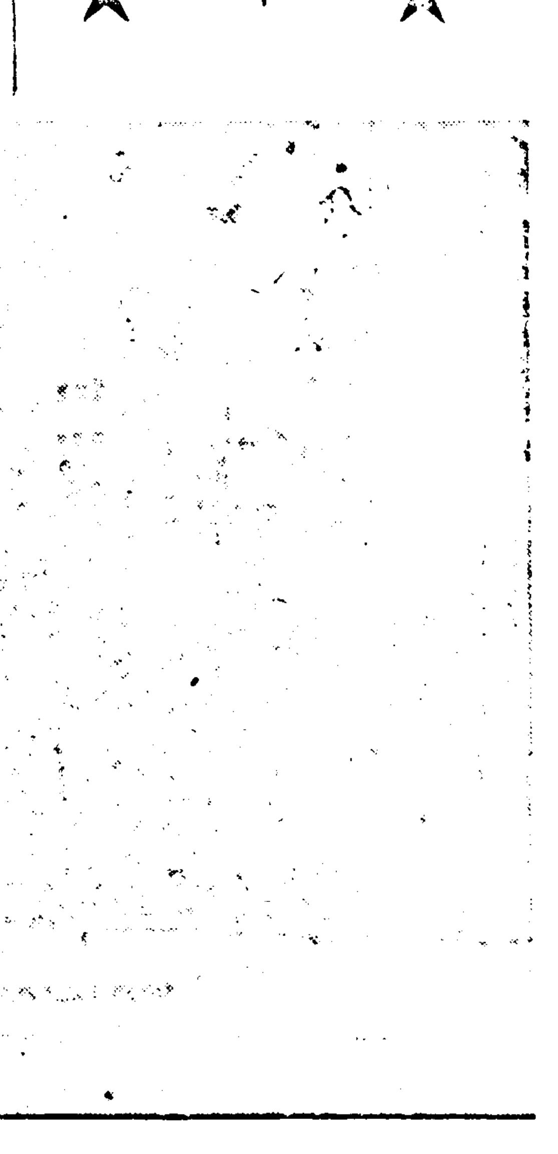
Hij herhaalde zijn woorden.

„Ja, dan heb ik het toch wel verstaan.... Maar ik snap het niet."

„Dat kan ik me indenken. Maar het is ook niet belangrijk, dat je het snapt."

„Pardon?" Ik probeerde die dromerigheid van me af te schudden en weer helemaal wakker te worden. „Voor mij is dit echter wel een belangrijke zaak. Ik geloof, dat ik het nog altijd niet helemaal door heb. Een jaar geleden is uw neef verdwenen. Ik lijk zo sprekend op hem, dat u en uw nicht niet geloven konden, dat ik die Nicholas niet was. Maar ofschoon u nu weet, dat ik uw neef niet ben, wilt u toch dat ik voor hem doorga?"

(Wordt vervolgd)

KUNST UIT INDIAANS VERBINDINGSLAND

Centraal Amerika door een Nederlander geëxploreerd

(Bijzondere correspondentie uit Nederland)

De term „Pre-Columbiaans", waar zelfs wetenschappelijke lieden mee schermen, wanneer zij de cultuur van Midden- en Zuid-Amerika vóór de komst der Spanjaarden willen aanduiden, wijst op een grote oppervlakkigheid, daar is men het zo langzamerhand wel over eens. Men is reeds zoveel culturen op het spoor, die bestaan hebben, eeuwen voor Columbus vaste voet aan Amerikaanse wal zette, tijdperken, die honderden jaren van bloei gekend hebben en die terug gaan op tijden vèr voor de eerste Egyptische farao's hun pyramiden bouwden, dat men bij de indeling der beschavings-perioden in Amerika niet meer in eenvoudige simplismen mag vervallen. Ook komt men er niet meer, wanneer men de Indianen-culturen verdeelt in die der Azteken en Tolteken in Mexico, die der Maya's in Guatemala en die der Inca's in Peru. Hoewel deze beschavingen het meest spectaculair lijken door de verhalen der stoutmoedige veroveringstochten van Cortez en Pisarro en sterk in de belangstelling kwamen door recente vondsten en opgravingen, is men wel gaan beseffen, dat met deze volken de beschrijving der Indiaanse culturen geenszins uitgeput is. Het is dan ook een groot voorrecht voor ons land, dat een Nederlander een groot aandeel heeft gehad in de exploratie van een bijkans vergeten gebied: de republieken van Centraal-Amerika. De Amsterdamse chirurg Dr. Hans Feriz, die dit jaar een grote onderzoekingstocht maakte door Panama en Costa-Rica, is er van teruggekeerd met tal van vondsten en dank zij zijn collectie en zijn relaties met de musea in Midden-Amerika heeft het Tropen-museum in Amsterdam thans een tentoonstelling kunnen inrichten gewijd aan de oude culturen van Indiaanse volkeren in dat gebied.

Rammelaar in de vorm van een hoofdtrofee in aardewerk, gevonden bij de stam der Chiriqui-Indianen.

Men heeft Centraal-Amerika altijd als een doorgangsgebied beschouwd, waar geen eigen cultuur gebloeid zou hebben. Inderdaad hebben een drietal migratie-perioden een doortocht door de landengten van Noord naar Zuid, omgekeerd en wederom van boven naar beneden gekend. Maar tussen deze perioden liggen tijdperken van eeuwen en eeuwen. Sinds de eerste vondsten van fossiele mammouth-beenderen, waartussen men ook stenen pijlpunten aantrof van primitieve jagers uit het Neolithicum in Californië tot aan de radio-carbon-onderzoekingen op houtskool-resten uit de derde migratie door de Groningse hoogleraar Hessel de Vries rekent men met een tijdperk van 20.000 jaar. Toch wijst het genoemde radio-carbon-onderzoek, een der grote winsten van de ontwikkeling der kernenergie, een jaartal aan, dat terug gaat tot het jaar 10000 van onze jaartelling.

Dr. Hans Feriz heeft reeds verscheidene tochten naar Zuid-Amerika gemaakt. Zo om de twee jaar laat hij zijn drukke chirurgen-practijk in Amsterdam voor enkele maanden aan een waarnemer over, omdat het zwerversbloed nu eenmaal kruipt waar het niet gaan kan. Hij is door een toeval in de nadere bestudering der Indiaanse beschavingen geraakt. Vlak na de oorlog voer hij als scheepsarts naar Zuid-Amerika en het geviel dat hij contact kreeg met invloedrijke mensen die hem als dank voor medische hulp, de mogelijkheid boden tot archeologische studies op een reis in Noord-Peru.

Op deze tocht deed hij zijn eerste opgravingen en vond plastieken in gebakken klei, van zulke grote schoonheid en zo sterk gelijkend op hoogtepunten uit de kunst van archaïsch Griekenland, Indië en Zuid-Oost Azië, dat de verborgen muzen voor zijn leven beslag legden op zijn activiteit en interesse. Sindsdien heeft hij vele reizen gemaakt en telkens is hij teruggekeerd met een schat aan voorwerpen en een schat aan nieuw verworven kennis omtrent dit land, dat zelfs voor archeologen nog een onontgonnen gebied is. De vondsten die hij gedaan heeft betreffen niet alleen voorwerpen in gebakken klei. Ook vele uit natuursteen gehouwen beelden en sieraden uit goud en jade behoren tot zijn rijke collectie. Feriz gelijkt dan ook enigszins op een zoeker als Schliemann, die als volkomen amateur toch Troye wist te vinden en zich met de vermeende schat van Priamus tenslotte uit de voeten maakte. Feriz heeft ook zijn eigen methode van onderzoek, maar waar Schliemann zich beriep op de teksten van Homerus, die ieder in die tijd voor een literair verdichtsel hield, gaat Feriz te werk volgens wegen die veel meer op het gebied der ethnografie en anthropologie liggen. Zijn grote medische kennis steunt hem uiteraard zeer en de resultaten zijn dan ook uiterst merkwaardig te noemen.

Cultuur bij primitieve volkeren is volgens Feriz voor het grootste deel een kwestie van religieuze sentimenten, magie en voorouder-cultus en hij vertelt van een ontdekking omtrent de kennis van een medicijnman, die bij een Indiaan suikerziekte had geconstateerd na urine-onderzoek en daarna hetzelfde dieet voorschreef als hij gedaan zou hebben aan de hand van zijn Westerse onderzoekingsmethoden. Met behulp van de reacties van bepaalde insecten, de interpretatie van de kracht van de zon en de boden, die de zon uitzond om de patiënt het leven te benemen, kwam de magiër tot het voorschrijven van de geneesmethode, die precies klopte met de middelen, die wij zouden hebben toegepast. Cultuur is geen kwestie van uiterlijke technische beschaving, pleegt Feriz dan ook te zeggen, cultuur is een werking van de geest, ongeacht de uiterlijke omstandigheden waaronder de mens leeft.

Zijn laatste tocht gold een reis door Panama en Costa-Rica. Landmeters, werkzaam aan de voorbereiding van een grote litorale van Noord- naar Zuid-Amerika, hadden in de oerwouden vreemde pyramide-vormige heuvels ontdekt, van een compleet andere grondsamenstelling dan het omringende terrein te zien gaf. Deze melding gaf reden genoeg om een expeditie uit te rusten, want kunstmatige heuvels — de voorlopers van pyramiden — werden wel in Mexico maar nog nimmer in Panama gevonden. Inderdaad werden in deze terpen nog segmenten van aardewerk en Jade-omeletten gevonden, benevens tevens stenen offertafels, die op een nog geheel onbekende zeer oude cultuur wezen.

Door een toeval raakte Feriz echter enige tijd later aan het graven nabij de Pacific-kust in Panama en hier stuitte hij op grafvelden en een grote schat aan aardewerk, die een zeer goede kijk gaven op de oude cultuur van dit gebied, dat altijd als doortochtland gezien werd, maar dat wel degelijk een autochthone cultuur gehad moet hebben. Hierna geraakte de Amsterdamse chirurg tot verdere bestudering van deze streken. Hij deed nasporingen omtrent de cultuur van de Chorotegas, een stam in het Zuid-Westen van Costa-Rica, de Guetar-indianen, die op de hoogvlakte tussen twee uitlopers van het Cordillera-gebergte verbleven, de Chiriqui, de Talamancas en de Borucas, die Panama bewoond moeten hebben. Aan de Zuidkust van Panama woonden de Coclé-Indianen, die vooral vermaard zijn geweest om hun vergaande technieken aangaande de bewerking van goud. Met behulp van de verloren-vorm methode wisten zij het goud te gieten tot zeer ingenieuze sieraden en Feriz heeft tal van deze sieraden meegebracht. De gegoten stukken werden verder door ciselering en uithamering verfraaid. Deze stammen hebben een zeer grote kennis van de metallurgie gehad en in tijden, dat de grondstoffen schaars waren, wisten zij door kernen en legeringen van koper grote resultaten te verkrijgen.

Heel merkwaardig is ook de grote hoeveelheid fluitjes, die men gevonden heeft in Centraal Amerika. Zij zijn doorgaans eveneens van gebakken klei vervaardigd en gaan schuil achter vreemde dieren, jaguars en vogels. Door de plaatsing van de gaten worden tal van verschillende tonen verkregen en het was zeer wonderlijk om te horen hoe tijdens een demonstratie door enkele conservatoren van het Tropenmuseum een compleet orkest gevormd werd.

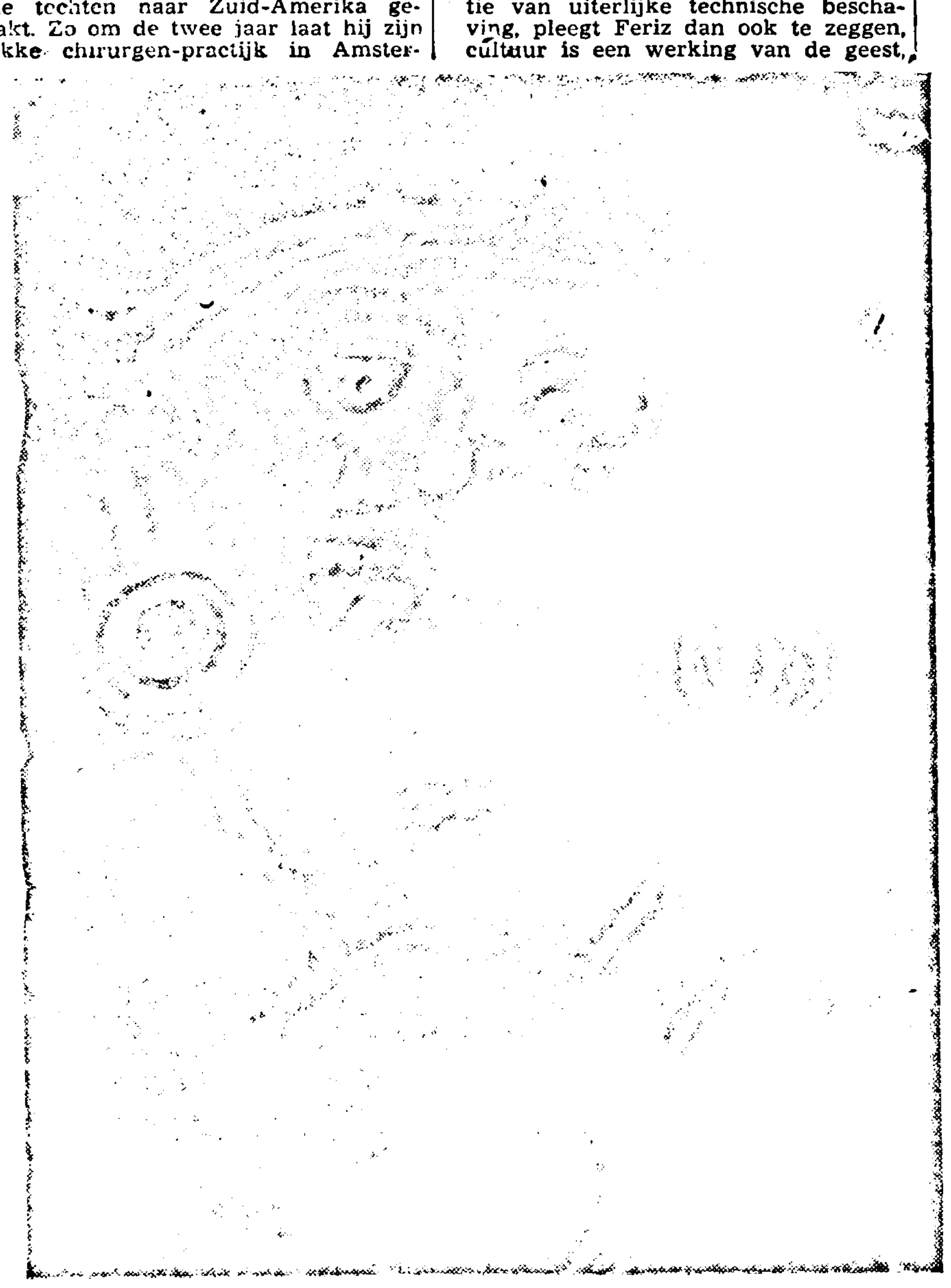
De musea van Costa-Rica, Guatemala en Panama hebben veel medewerking verleend bij de samenstelling van deze tentoonstelling. Vooral de voorwerpen in jade hebben unieke waarde. Zo staart U vanuit de vitrines heel de magie van vreemde dieren, menselijke gedrochten en wonderlijke symbolen aan. Het zijn tekens uit een verdwenen wereld, sterk gelijkend op dat wat wij reeds verscheidene malen zagen uit Mexico en Peru en toch in onderdelen weer sterk verschillend. Maar kenmerkend blijft de wrede exotische vormentaal. De kunstvoorwerpen lijken produkten van een geloof zonder vreugde en zonder geluk.

Het is een barre, ongenaakbare wereld van Goden en demonen, van dieren en ornamentale tekens. Het is een uitermate boeiend beeld, dat oprijst uit de kruitdamp, die de Spanjaarden achterlieten, maar het is tevens een beeld van angst en wanhoop. Een enkele maal breekt de poëzie door in de beeltenis van een jong dier, en in de schoonheid van een geweven ornament. Hoe simplistischer de cultuur der stammen, hoe meer vreugde heerst er, is men geneigd te denken. Hoe hoger de beschaving der Indianen, hoe barbaarser de afbeelding van Goden en demonen, hoe wreder en ongenaakbaarder het ritueel der offers. En op deze ijle hoogte van exotische spiritualiteit tooide men zich met zoveel goud, dat Columbus in 1502 kon uitroepen, bij zijn verblijf in de Lagune van Chiriqui, in twee dagen meer goud te hebben gezien, dan voordien in geheel zijn leven.

Aan de tentoonstelling is een collectie klederen toegevoegd zoals ze thans nog door de indianen in Guatemala gedragen worden. Ze zijn bezit van Mevr. Stols, de echtgenote van de bekende Haagse uitgever, die reeds geruime tijd in Guatemala verblijft in opdracht van de UNESCO. Geheel uit eigen initiatief bezocht mevr. Stols vele oude centra van Indiaanse cultuur en wist een unieke collectie klederen en doeken te krijgen, alle nog volgens oeroude methoden met de hand geweven en met traditionele middelen gekleurd in felle kleuren naar oude overgeleverde ornamenten. In de korte tijd dat zij haar collectie aanlegde zag zij reeds verscheidene methoden van kleuren en weven verloren gaan door de import van goedkope katoentjes. Daarom is haar verzameling reeds nu uniek. Zo is door de ondernemingszin van twee Nederlanders hun wetenschappelijke kennis en hun gretige belangstelling voor oude culturen een unieke tentoonstelling ontstaan. Het is meer dan een tentoonstelling, het is een symbool. Niet met steun van enorme fondsen, niet met grote technisch uitgeruste expedities is dr. Hans Feriz op weg gegaan. Practisch alleen heeft hij een weg afgelegd, waarop weinigen hem zullen volgen.

Staande hoofdman, een stenen beeld, dat dr. Feriz opgegraven heeft in het Guetargebied in Costa-Rica.

Detail van borstplaat in gedreven goud uit het Coclé-gebied, kenmerkend voor de wrede exotische vormentaal der Indianen.

Casino-danszaal te Valkenburg uitgebrand

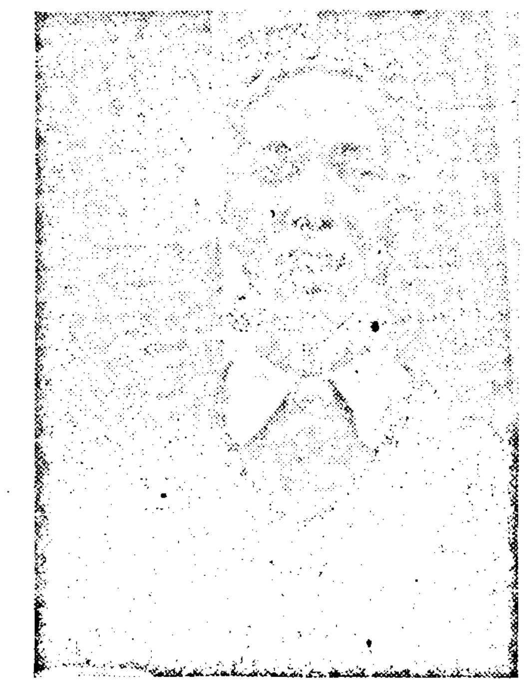
Valkenburg. — Een korte, maar bijzonder felle brand heeft vorige week in het centrum van Valkenburg gewoed. Er brak omstreeks vier uur 's middags brand uit in de houtrijke Casino-danszaal. Zij brandde totaal uit. De vrijwillige brandweer van Valkenburg, die vrij spoedig ter plaatse was, kon haar niet meer behouden. Wel konden de aangrenzende percelen, o.a. het annex met de zaal gelegen Casino-hotel worden gered.

De zaal was in een minimum van tijd zo'n grote vuurhaard, dat de grote etalageruiten van een drietal tegenover gelegen winkels stuksprongen. Ook de deuren, raamkozijnen en zonschermen van deze panden vatten vlam. De hitte in het nauwe straatje was zo groot dat de nevelspuitwagen van de Valkenburgse brandweer er onmogelijk kon parkeren. De wagen verschroeide aan één kant totaal. De brandweer van Heerlen, die met een wagen arriveerde, bestreed de brandende zaal van de achterzijde van de Kerkstraat. Daar werd het blussen belemmerd door het feit dat de brandkranen onder het asfalt moesten worden uitgekapt.

De schade aan de zaal bedraagt vermoedelijk *f* 80.000. De zaal werd in 1923 door de eigenaar Pappers naast zijn in 1901 gebouwd hotel opgetrokken. Heel het gebouw, waarvan het hotel kostbaarder is dan de houten zaal, is door de huidige eigenaar Th. Pappers, die het sinds kort van de erven Pappers heeft aangekocht, verzekerd voor twee ton. De inventaris van de zaal, o.a. de meubilair, een tweetal ijskasten en volledige barinrichting, was eigendom van de huurders Loes en Dé Kalkhoven. Deze inventaris, ter waarde van ongeveer *f* 50.000 ging verloren. Aangenomen wordt dat de brand ontstaan is door kortsluiting of door oververhitte schijnwerpers.

Monteur op de fiets

(Van een medewerker uit Nederland)

Henk van Leeuwen

Fietsend de wereld rond, dàt is het ideaal van Henk van Leeuwen (25) uit Zaandam. En dat hij de volgende maand met een lijnvliegtuig van de K.L.M. naar Karachi in Pakistan gaat, vindt hij dan ook eigenlijk maar zo zo. Natuurlijk, een reis met het vliegtuig heeft zijn aantrekkelijkheden, maar er ontgaat je zo veel, zegt Henk, die met zijn twee kameraden in het Heilig Jaar rustig 2000 kilometer aftrapten, om de Paus in Rome te zien. Onderweg zie je nog eens wat en je kunt afstappen wanneer je wilt, kom daar in een vliegtuig eens om? Hoewel, hij had direct já gezegd, toen zijn baas hem had gevraagd of hij zin had om voor een jaartje naar Pakistan te gaan met zijn maat Dirk Kruit (37), om daar op karwei te gaan.

Henk is van beroep verwarmingsmonteur bij een loodgietersfirma, maar in de praktijk had hij al zo veel ervaring opgedaan op het gebied van sanitair, dat hij voor deskundig kan doorgaan. In Karachi moet het K.L.M.-hotel gemoderniseerd en uitgebreid worden. Dat wil onder meer zeggen: in 200 hotelkamers moeten 200 douches, 200 wastafels en 200 w.c.'s komen. Al het materiaal is reeds per schip onderweg, zodat de Zaandammers, wanneer ze arriveren, meteen aan de slag kunnen. Men zal trachten personeel te werven. Trachten, want de kans is gering, vandaar dat de K.L.M. het zekere voor het onzekere neemt en er prijs op stelt al vast „eigen" mensen bij de hand te hebben. Overigens zijn er al meer Nederlanders in Karachi, Jan Jongh — ook al een Zaandammer — bijvoorbeeld, die vorige week is vertrokken en het toezicht heeft op de gehele bouw.

Nu Henk, een timide jongen, maar met een grote hang naar avontuur, de verre reis gaat ondernemen, is hij zich vanzelfsprekend voor Pakistan gaan interesseren. Hij weet dat het land grote en moderne stadswijken kent, hij weet ook, dat er een ontzettende honger wordt geleden. Als hij ons dit laatste zegt, voegt hij er meteen aan toe: maar honger zullen we wel niet krijgen, want we zijn volledig ingedeeld bij de K.L.M.-staf, dat wil dus zeggen: ingekwartierd in het hotel.

Hij is voornemens in zijn vrije tijd de — schaarse — Zaankanters op te zoeken, o.a. pater Klaver, die daar ergens in de buurt moet missioneren, doch achter de bergen zit, een omstandigheid, die Henk buitengewoon fascinerend vindt. Wie weet wat je allemaal nog kunt tegenkomen?

Dirk Kruit ziet niet zozeer de romantiek van de reis, zegt Henk, want als je je vrouw en drie kinderen voor een jaar moet achterlaten, dan hoop je in stilte: hoe eerder hoe liever weer terug naar het Zaantje. Maar als het soms langer dan een jaar mocht duren, ik zal er niet rouwig om zijn, hoor!

S.S.-ers eisen gelijke rechten

Minden. - Ongeveer 6.000 oud-leden van de Waffen-S.S., Hitler elite troepen hebben te Minden in Westfalen de vroegere S.S.-pantorgeneraal Meyer toegejuigt toen deze gelijke rechten voor hen eiste.

Oud-leden van de Waffen-SS., die door het tribunaal te Neurenberg tot een misdadige organizatie is verklaard, hebben niet dezelfde rechten op pensioen als de andere oud-militairen. Bovendien kunnen hun hogere officieren niet toetreden tot de Westduitse strijdkrachten, terwijl de andere oud-S.S.'ers worden onderworpen aan een speciaal onderzoek, indien zij zich als vrijwiliger melden.

Meyer zei, dat de oud-leden van de Waffen-S.S., van wie er thans nog ongeveer 40.000 in leven zijn, zeer ongaarne dienst zullen nemen, in de Westduitse strijdkrachten zolang hun „louter militaire" formatie uit de oorlog nog „van haar eer blijft beroofd."

Volgens Meyer heeft de Waffen-S.S. in de oorlog geen „uitroeiingsacties" ondrnamen. Indien men het schuldig aan geschiedvervalsing, zo tegendeel beweert, maakt men zich hij.

De bijeenkomst werd bijgewoond door vele honderden oud-leden van de Waffen-S.S. uit België, Denemarken, Frankrijk, Nederland, Oostenrijk, Zuid-Tirol en Zwitserland. De grootste groep buitenlanders werd gevormd door ongeveer 400 Belgen.

Wereldomroep Nederland mag studioproject uitvoeren

Hilversum. — De Nederlandse Wereldomroep heeft van het ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen toestemming ontvangen voor de uitvoering van het eerste gedeelte van een groot Studio plan.

In oktober zal het werk, waarmee aan bouwkosten Nf. 2 miljoen gemoeid zijn, aanvangen.

De Wereldomroep is thans gehuisvest in verschillende panden in Hilversum met als gevolg een groot gebrek aan bewegingsvrijheid. Als studioruimten heeft de W.O. lokalen die aan de voor-oorlogse radio pioniertijd herinneren.

Maar zwaarder nog weegt dat het nieuwe zenderpark van de Wereld Omroep de voltooiing nadert. Reeds zijn met de eerste 100 kw zender enkele proefuitzendingen verricht, die bijzonder gunstige reacties hebben teweeggebracht o.a. uit Indonesië waar een zeer goede ontvangst werd gemeld. Men hoopt binnen enkele weken de eerste twee 100 kw zenders in gebruik te kunnen nemen, daarna volgen nog een 50 en een derde 100 kw zender.

Van af het begin is de opzet van de nieuwe zenders geweest dat zij gelijktijdige uitzending van twee programma's — een in de Nederlandse en een in een vreemde taal — mogelijk zouden maken. De uitbreiding van de programmas dientengevolge, vereist echter meer en betere studioruimte dan waarover de Wereld Omroep thans beschikt en minister Cals is na schriftelijke en mondelinge voorlichting tot de conclusie gekomen dat de enige bruikbare oplossing is gelegen in de verwijlde nieuwbouw, waarvan thans de eerste etappe is goedgekeurd.

Deze bestaat uit de bouw van vier kleine studios met bijbehorende regiekamers, vier opneemkamers met bijbehorende vertrekken. De toekomstige tweede etappe zal bestaan uit vier grotere studios enz. De derde etappe bestaat uit de bouw van een „programma-vleugel", dat zijn alle kantoren voor de programmas verzorgende afdelingen, een vergaderzaal, een kantine enz.

De kosten van deze nieuwbouw zullen worden bestreden uit reserves die de Wereld Omroep voor dit doel sedert 1949 vormde en komen dus niet ten laste van de normale exploitatie.

Heiligen in de Engelse Kerk?

(Van onze Londense correspondent

Toen de voorganger van de huidige Anglikaanse aartsbisschop van York, wijlen Cyril Garbett, overleed, gingen er stemmen op in de Staatskerk, dat de vrome levenswandel van deze prelaat hem had gestempeld tot een heilige en dat het overleging verdiende, om dit officieel te bevestigen. Met andere woorden men stelde voor dr. Garbett heilig te verklaren. Er zijn vele Anglikanen die betreuren, dat de Engelse Staatskerk sedert de breuk van Rome nooit een van haar leden heeft gecanoniseerd. En de dood van aartsbisschop Garbett was niet de eerste gelegenheid waarop de mening werd verkondigd, dat de Staatskerk het voorbeeld van Rome diende te volgen.

Maar er zouden zich onoverkomelijke moeilijkheden voordoen dank zij het feit, dat de Engelse kerk een staatskerk is. Niet slechts zouden achtereenvolgens de Convocaties van Canterbury en York en daarna de voltallige Kerkassemblée een „wet" moeten passeren, welke de kerk in staat zou moeten stellen over te gaan tot canonisatie van daartoe geschikt geachte overleden leden, doch deze wet zou bekrachtigd moeten worden door het Parlement. En dit laatste zou leiden tot een niet minder dan potsierlijke positie. Het Lagerhuis namelijk bestaat voor een aanzienlijk deel uit leden, die niet behoren tot de Staatskerk, en het zou ietwat zonderling zijn indien de Engelse Staatskerk vergunning moest vragen aan Methodisten, Presbyterianen, Katholieken, Baptisten en zelfs niet-Christenen om te mogen overgaan tot canonisatie. Bovendien kan zich het Lagerhuis alleronaangenaamst gedragen als het moet besluiten aangaande godsdienstige kwesties, zoals bleek, toen de Staatskerk voor het laatst probeerde, en vergeefs probeerde de toestemming van het Lagerhuis te verkrijgen voor de herziening van het officiële Anglikaanse gebedenboek. (Vele geestelijken van de Staatskerk overtreden de wet door toch gebruik te maken van dit niet-goedgekeurde gebedenboek).

Lagerhuis zou betreffende wet moeten goedkeuren

De eerwaarde heer Lloyd, theologisch medewerker van de Manchester Guardian, gaf als zijn mening, dat, indien de Staatskerk over zou gaan — en hij acht het vrijwel uitgesloten — tot canonisatie, zij zich genoopt zou zien de procedure over te nemen van de Katholieke Kerk met inbegrip van de functie van advocatus diaboli. Mijns inziens zou alleen al deze noodzaak, de procedure over te moeten nemen van de Katholieke Kerk, het onmogelijk maken heiligverklaring over te nemen in de Staatskerk. Want het zou een erkenning inhouden, dat Rome gelijk had en niet Canterbury in de eeuwen volgend op de breuk. De heer Lloyd voerde evenwel nog een ander argument aan tegen invoering van heiligverklaringsprocessen in de Engelse Staatskerk. Hij acht het namelijk inconsequent en niet ... lijk, dat sommige heiligen wel, en andere heiligen niet officieel gecanoniseerd zouden worden. Hij zegt, dat indien de Engelse staatskerk in een enkele generatie twintig leden voort zou brengen, die een onmiskenbare graad van heiligheid bereikten, er van deze twintig vijftien zouden zijn, die behoorden tot „de heiligen van het dagelijkse leven", die slechts als zodanig bekend zouden zijn aan God en misschien hun onmiddellijke buren. Volgens de heer Lloyd zouden deze vijftien nimmer officieel heilig verklaard worden, ofschoon zij even heilig waren tijdens hun leven als de andere vijf, die zouden worden uitverkoren. Het is een allermerkwaardigst argument. Maar, ofschoon de kwestie van canonisatie op een goede dag wel eens opnieuw zal leiden tot vriendelijke theologische debatten, lijkt het hoogst onwaarschijnlijk, dat de Engelse Staatskerk zich ooit tot het Lagerhuis zou wenden met het verzoek om toestemming de Kerk van Rome op zo opvallende wijze in het gelijk te mogen stellen.

ERIC DE NOORMAN: HET TEKEN DER JOMS

54—31. De wachters op de transen zijn verbaasd, wanneer zij op dit late uur plotseling hun koning zien verschijnen. „Hebt ge soms, kort geleden, een plons of andre verdachte geluiden gehoord?" vraagt de Noorman aan het eerst tweetal, dat hij ziet. Wanneer zijn vermoeden juist is en Wulfstan heeft Balor inderdaad uit het venster in de slotgracht gegooid, dan moeten zijn mannen beslist de plons gehoord hebben. Doch de beide krijgers schudden het hoofd.

„Neen, Heer Koning, wij hebben de gehele avond niets gehoord!" Eric zoekt de aanvoerder van de wacht op en beveelt hem, al zijn mannen dezelfde vraag te stellen. Binnen enkele ogenblikken is de krijger terug. „Niemand heeft iets verdachts gehoord of gezien, Heer Koning!" meldt hij. Na een korte groet daalt Eric peinzend de trappen af. „Niemand heeft iets gehoord", mompelt hij in zichzelf.

„Dat zou Wulfstan dus vrijpleiten. Of hij moet medeplichtigen buiten de burcht gehad hebben! Maar dan moeten de ontvoerders toch gebruik gemaakt hebben van een boot!" Vastbesloten om de oplossing van het raadsel te vinden, verlaat de Noorman haastig de burcht.

Even later staat hij aan de overkant van de slotgracht, tegenover het enige venster, waarachter nog licht brandt — dat van de ziekenkamer achter het vertrek van de heelmeester. „Ja." zegt Eric plotseling hardop, zodat vlak bij hem een paar vogels verschrikt opvliegen, „Het kan niet anders! Zij moeten ergens een boot gehad hebben!" Zilverachtig glanst het donkere water van de slotgracht in het heldere maanlicht, doch van een boot is nergens een spoor te bekennen. „Misschien verstopt in het riet", mompelt Eric, terwijl hij langzaam langs het water loopt en zorgvuldig tussen de rietpollen tuurt. Doch ook dit onderzoek levert niets op en verslagen staakt de Noorman zijn pogingen. Verbijsterd staart hij naar het verlichte venster aan de overkant, terwijl hij beseft, dat hij verder van de oplossing ... „En toch moet er een oplossing zijn", mompelt hij bitter. „De man heeft tenslotte geen vleugels!"

„Het wordt een hopeloze toestand"

Verkeerschaos op Arubaanse wegen moet nodig bestreden worden

Politie staat er vrijwel machteloos tegenover

Oranjestad. — In verband met de chaos die zo langzamerhand gaat heersen in het Arubaanse verkeer, zijn wij een praatje gaan maken, met de Heer Jos A. van der Schoot, verzekeringsdeskundige en consul van de A.N.W.B. en het Verbond voor Veilig Verkeer.

„Het wordt een hopeloze toestand", aldus de Heer van der Schoot, die uiteenzette, dat de politie zo langzamerhand machtloos staat, al doet zij wat mogelijk is. Een groot en groeiend aantal weggebruikers stoort zich aan regel, noch wet en dat geldt dan voor alle categorieën. Al te gemakkelijk geeft men de politie de schuld van de wantoestanden, maar men verliest dan uit het oog, dat het nu eenmaal onmogelijk is achter elke weggebruiker een agent te plaatsen.

Kinderen spelen op straat en stellen zich daardoor voortdurend bloot aan ernstige gevaren. De ouders letten onvoldoende op deze misstand. Elk weekend eist slachtoffers en wordt voor duizenden guldens schade aan de gemeenschap toegebracht.

Het afgelopen weekend was betrekkelijk rustig.... Voor zover wij konden nagaan waren er geen ernstige persoonlijke ongevallen.... maar zelfs in dit z.g. „rustige weekend" was er nog een schrikbarend aantal verkeersongevallen, die vrijwel alle door grove onvoorzichtigheid van autobestuurders werden veroorzaakt.

Om een voorbeeld te geven de volgende ongevallen, waarvan wij de droeve resten langs de weg vonden.. (een uiteraard vermoedelijk nog lang niet volledige opsomming).

Zaterdagmorgen: De bestuurder van A. 280 rijdt in op stilstaande file auto's in de Nassaustraat. Aanzienlijke schade.

Zaterdagmiddag: Stationwagon A 5995 botst met auto 4044. Grote materiele schade.

Zaterdagmiddag: Op de weg naar Santa Cruz rijdt A. 5164 van de weg en moet door kraanwagen worden weggesleept.

Zaterdagmiddag: Op de weg naar Noord vliegt een pick-up over de kop.

Zaterdagavond: Ter hoogte van de Union bar autobotsing. Een der bestuurders blijkt niet in het bezit te zijn van een geldig rijbewijs.

Zondagmorgen zes uur: Een auto rijdt een lichtmast omver in de van Leeuwenhoeckstraat. Bestuurder verdwijnt met noorderzon en Elmar is meer dan vier uur bezig met netreparatie....

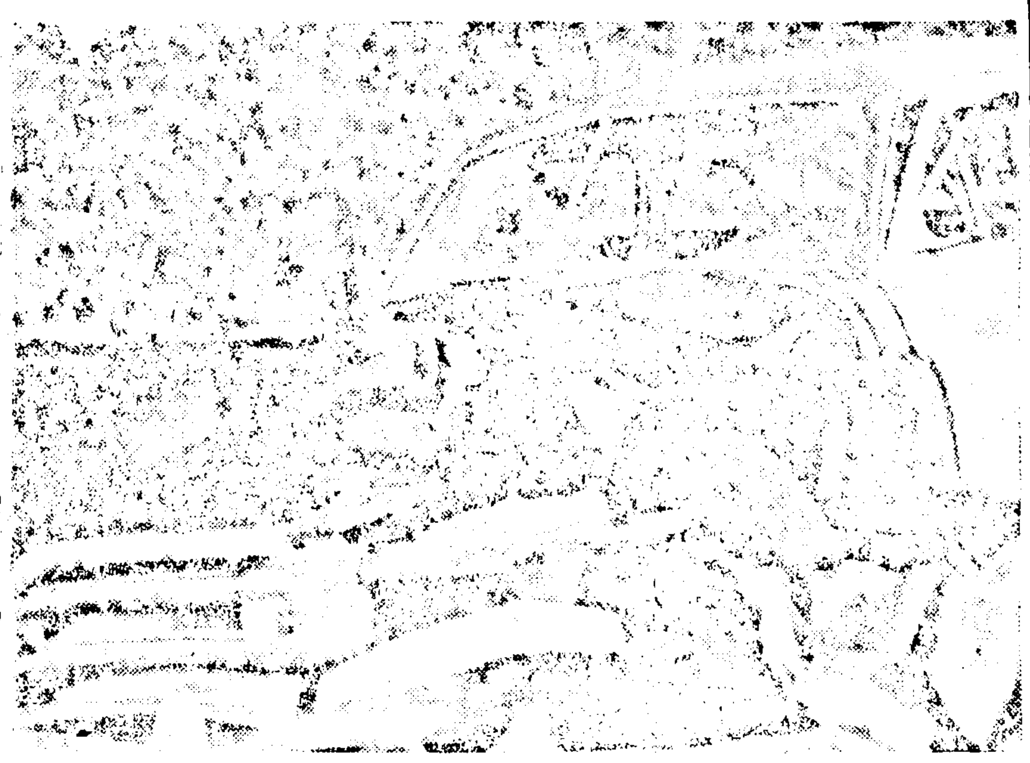
„Er moet iets gedaan worden", zei de Heer van der Schoot. Dat „iets" zal moeten zijn een nieuwe, grootscheepse actie tot opvoeding en heropvoeding van jong en oud tot betere weggebruikers.

De Vereniging voor Veilig Verkeer stierf enkele jaren geleden door gebrek aan medewerking van overheidszijde. Een poging om tot heroprichting te komen mislukte verleden jaar door dezelfde oorzaak, ondanks het feit dat door de verzekeringsmaatschappijen reeds financiële steun was toegezegd.

Uit Curaçao liet men speciale cursussen komen voor verkeersonderwijs, maar deze cursussen liggen ongebruikt in kasten te verstoffen.

De politiekeur ten aanzien van het verkeer moet op de helling. Tal van verkeerspunten en wij noemen slechts de toestand voor het Maria College en bij de wegkruising van Wilhelminastraat en Laclé-boulevard moeten onder de loupe worden genomen. De critieke maximumsnelheidsbepalingen moeten worden herzien en worden gebracht op redelijk peil (d.w.z. hoger dan de thans geldende dertig kilometer beperking, welke door niemand wordt nageleefd). Een redelijke snelheidsbeperking, waarbij zij opgemerkt, dat snelheid op zichzelf geen gevaren oplevert, zal beter en doelmatiger kunnen worden gecontroleerd.

Maar, het zij herhaald,, het eerste nodige is een algemene actie ter opvoeding van ALLE weggebruikers. Moge een nieuwe poging tot heroprichting van de Vereniging voor Veilig Verkeer op zo breed mogelijk basis en met warme steun en belangstelling van overheidszijde thans succes hebben.

Nog slechts goed voor stoffer en blik... Dagelijks meer monumenten langs de weg, geplaatst als gevolg van onvoorzichtigheid.

Havenverkeer

Oranjestad. — Gisteravond liep de „Oranjestad" van de KNSM, welke van de kust kwam via Curaçao naar Europa vertrekt, de haven van Oranjestad binnen. Vanmorgen vroeg scheepten de passagiers zich in. Om tien uur vanmorgen werd de „Santa Rosa", dit keer met 208 passagiers aan boord, op Aruba verwacht.

Op 27 september wordt de „Isis" van de KNSM verwacht, komende van New York en Curaçao en met bestemming Venezuela, Colombia en Europa.

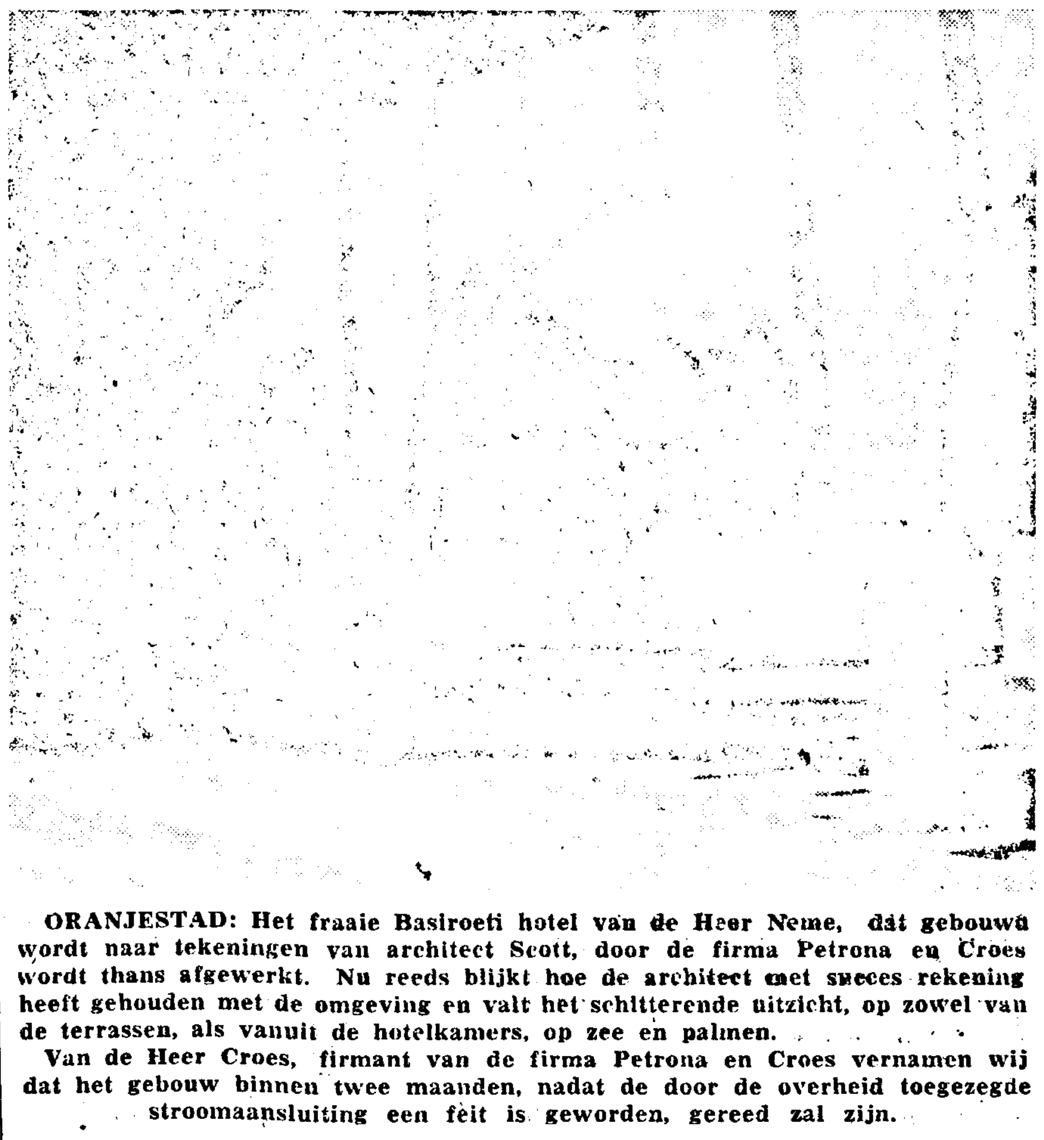
Op 28 september komt de „Orion" uit Amsterdam en Curaçao, met bestemming Cartagena, Barranquilla, Houston.

29 september, de „Dahpnis van New Orleans, met bestemming Curaçao en Europa.

Gemerkte meeuw aangevlogen

Oranjestad. — Bij de heer J. N. Leonardo op Sabana Verde is een soort meeuw komen aanvliegen, welke een merkteken draagt. De ring is gemerkt: 563—84323 W.A.F.H.

De eigenaar kan zich melden bij de heer Leonardo.

ORANJESTAD: Het fraaie Basiroeti hotel van de Heer Neme, dat gebouwd wordt naar tekeningen van architect Scott, door de firma Petrona en Croes wordt thans afgewerkt. Nu reeds blijkt hoe de architect met succes rekening heeft gehouden met de omgeving en valt het schitterende uitzicht, op zowel van de terrassen, als vanuit de hotelkamers, op zee en palmen.

Van de Heer Croes, firmant van de firma Petrona en Croes vernamen wij dat het gebouw binnen twee maanden, nadat de door de overheid toegezegde stroomaansluiting een feit is geworden, gereed zal zijn.

Zilveren kloosterfeest te Aruba

San Nicolaas. — Vrijdag 28 september viert de Eerw. Frère Laurentius zijn zilveren Kloosterfeest. Frère Laurentius is sinds 14 december 1937 te Aruba werkzaam. Hij begon te Aruba zijn werkzaamheden op de St Dominicusschool te Oranjestad (toen nog geen Mulo). Vervolgens gaf hij les op de La Salle-school. Daarna was hij gedurende acht en een half jaar werkzaam op de Don Bosco-school te San Nicolas, waarvan de twee laatste jaren als Hoofd der School. Met Pasen 1948 werd hij verbonden als onderwijzer aan het St Dominicuscollege te Oranjestad. Enige jaren daarna werd hij naar het hoofdklooster van de Congregatie van de Broeders van de Christelijke scholen te Rome ontboden. Sinds september 1954 is Frère Laurentius hoofd van de bovenbouw van het St Augustinuscollege te San Nicolas.

Zeer aktief en bezorgd voor zijn leerlingen, wist hij zijn school op hoog peil te brengen. Tot nu toe slaagden alle leerlingen voor het Mulo-examen. Hij is ook zeer gezien bij leerkrachten en leerlingen.

Op donderdag 27 september zal er namens de leerlingen en onderwijzers van het St Augustinuscollege een gezongen H. Mis worden opgedragen in de kerk van San Nicolas ter intentie van Frère Laurentius. Op vrijdag 28 september zal de jubilaris op het St Augustinuscollege worden gehuldigd.

Zes oktober begint Tivoli's feestweek

Oranjestad. - De grote feestweek van Tivoli, ter gelegenheid van het 35-jarig bestaan van Aruba's oudste sociëteit, begint op 6 October a.s. met een grote, feestelijke ontvangst, waarvoor behalve de leden, ook het corps consulair, alsmede Commandant en officieren van de Marinierskazerne Savaneta worden genodigd.

Zondag 7 oktober worden de kinderen van de leden verwacht en zullen hen tal van attracties worden bereid.

In de loop van de week vinden de eindwedstrijden plaats, voor de tournooien op domino-en Canasta gebied en voor pingpong.

Woensdagavond kegelwedstrijden tussen Tivoli en Lago.

Donderdag 11 October een avond vol verrassingen, die, uit der aard, nog geheim worden gehouden.

Vrijdag en Zaterdag biljardwedstrijden waaraan behalve door Tivoli ook wordt deegenomen door de Curacaose clubs Asiento en de Gezelligheid.

De feestelijkheden worden besloten

Waarschuwend woord van de kansel

Oranjestad. — Zondagmorgen is vanaf de kansel in de R.K. Kerk van Playa door de W.E. Pater Kruidenberg gewaarschuwd voor de gevaren van een C.A. De predikant riep alle mannen, vrouwen en jeugdigen van Aruba op om zich te verzetten tegen ieder plan in deze richting, dat het moreel en het geluk van de bevolking zal aantasten. Hij wees er op, dat een Campo Alegre slechts de zakken spekt van enkele gewetenlozen, die bereid zijn het geluk van het familieleven op die wijze voor geld te verkopen.

Hersengymnastiek

Oranjestad. — Wij vrezen, dat de onderwijzers vanmorgen met enig hoongelach door de lieve jeugd werden ontvangen, nadat zij gisteravond in de laatste wedstrijd van de tweede ronde van de serie hersengymnastiek van Voz di Aruba, mogelijk door nervositeit, enige aardrijkskundige en rekenkundige vragen misten.... en roemloos ten onder gingen tegen het Accounting Department van de Lago. Het Accounting Department kreeg 26 punten en de onderwijzers van de Protestants Christelijke scholen 20.

Na loting is het programma voor de derde, en voorlaatste ronde, nu als volgt: Maandag 1 oktober Politie Oranjestad v.s Openbare Werken; 8 oktober Mercurius vs. Dominicuscollege; 15 oktober K.L.M. vs. Lago Accounting Department.

De drie winnars komen dan op 22 oktober in een finale tegen elkaar uit en strijden om de eilandelijke titel.

Vragen aan Bestuurscollege

Enkele Eilandsraadsleden niet gerust op hydroponicsfarm

Er is geen Arubaan met de gewenste kennis

Oranjestad. — Enkele leden van de Eilandsraad zijn niet geheel gerust over het voorstel tot het stichten van een hydroponicsfarm.

Zij vragen onder meer of de bestaande capaciteit van de watervoorzieningsdienst voldoende is voor het waterverbruik van de farm (Het Bestuur antwoordt bevestigend). Zij vragen voorts:

Hoeveel huur ontvangt het eilandgebied, welke risico's draagt de Heer Robbins, wat voor opleiding heeft hij, was er geen Arubaan die de farm kon of wilde huren, hoe groot is de deviezenbesparing, welke argumenten zijn er voor werkverschaffing, indien slechts een vijftiental arbeiders werk zullen vinden, welk waarborgen er zijn voor terugbetaling door de Heer Robins voor de te verstrekken geldlening a ƒ 120.000.—

Op deze vragen gaf het B.C. de volgende antwoorden: De voorgesteide onderneming is er een op commerciële basis, indien er dus geen winst, maar verliezen zouden worden geboekt. krijgt het eiland geen huurinkomsten.

De risico's van de Heer Robins, aldus het BC, zijn die van elke zakenman.... geen winst,, geen inkomsten. De Heer Robins is o.m. in het bezit van diploma's van de John Hopkins universiteit en de universiteit van Florida. De overheid van Pto. Rico gaf inlichtingen over de Heer Robins. Er is voorzover bekend geen Arubaan met de ervaring en kennis van de Heer Robins. De deviezenbesparing zou alleen reeds voor Aruba $ 160.000 per jaar belopen.

De Heer Robins krijgt geen monopolie. Waarborgen met betrekking tot de geldlening van ƒ 120.000.— werden niet geëist, omdat de onderneming een zakelijke grondslag heeft. De risico's, aldus het Bestuur die hieruit voor het eiland voortvloeien moeten dan ook in dit licht worden bezien.

Vliegtuig had vertraging

Oranjestad. — Het KLM-vliegtuig naar Colombia had vertraging. Kort nadat het was opgestegen, keerde het gistermiddag met motorpech naar de luchthaven terug. Een poging om het toestel hier te repareren, leverde aanvankelijk niet het gewenste resultaat op, hetgeen bleek uit een tweede mislukte startpoging. De piloot besloot, onder het motto „Safety first", de reis niet te wagen en een extra toestel werd uit Curaçao besteld.

Gisteravond om half elf arriveerde dit. Hedenmorgen keerde het naar Curaçao terug, waardoor de passagiers uit Colombia toch nog aansluiting kregen op de machine voor Europa.

Na een voorlopige reparatie aan de Convair zou dit toestel, zonder passagiers, vanmorgen van Aruba naar Curaçao terugkeren.

Negentienjarige nam het niet

Oranjestad. — Een negentienjarig meisje, dat naar de zin van haar ouders te laat thuis kwam en daarvoor een standje en een pak slaag met een stok opliep, nam het niet en liep weg van huis. De ouders hebben de politie gevraagd het meisje op te sporen.

Arubaanse studerenden voor de radio

Oranjestad. — Door Radio Kelkboom wordt morgen, woensdagavond, om 18.45 uur een groetenprogramma uitgezonden, dat in Nederland werd opgenomen op het Canisius College te Nijmegen. In dit programma spreken F. Croes, L. Laclé, H. Arends, S. Villalba, S. Vrolijk en C. Laclé. te treffen.

Herrick Herrick op doorreis

Oranjestad. — Gisteravond vertoefde de cineast Herrick Herrick, die in opdracht van de eilandsbesturen van Curaçao en Aruba reklamefilms vervaardigde, op doorreis van New York naar Curaçao op de Prinses Beatrix Luchthaven. De heer Bartels van het Toeristenbureau was, in gezelschap van mevr. Bartels, ter begroeting aanwezig.

OPROEPING

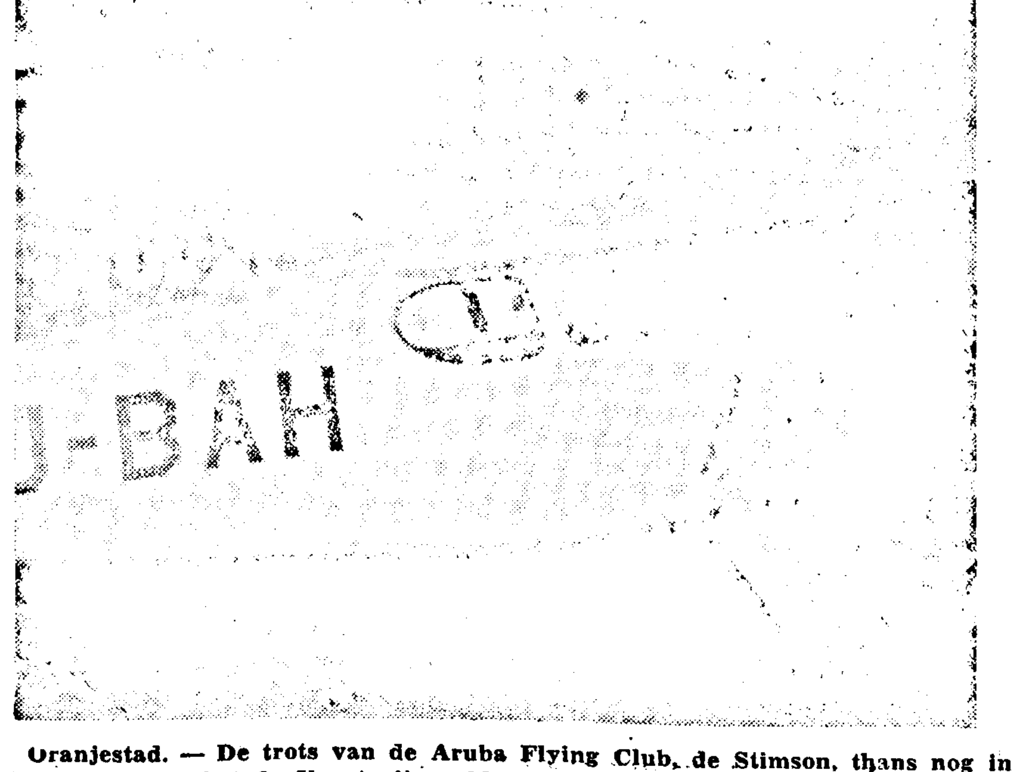
OPENBARE VERGADERING VAN DE EILANDSRAAD VAN ARUBA

op WOENSDAG 26 SEPTEMBER 1956
des avonds om acht uur

AGENDA:

1. Goedkeuring notulen.
2. Ingekomen stukken.
3. Brief betreffende verbouwing van de Generaal Abraham de Veerschool.
4. Wijziging van de begroting voor 1955.
5. Brief van het Bestuurscollege betreffende bijdrage in de kosten van een standbeeld van Pedro Luis Brion.
6. Voorstel van het Bestuurscollege betreffende overeenkomst met de N.V. Electriciteit-Maatschappij Aruba inzake stroomlevering door het eilandgebied.
7. Bouw en exploitatie van een „hydroponicsfarm".
8. Toelageregeling Gedeputeerden.
9. Wijziging van de begroting voor het dienstjaar 1956.

Oranjestad, 21 September 1956.
De Voorzitter,
KWARTSZ.

Oranjestad. — De trots van de Aruba Flying Club, de Stimson, thans nog in de hangar van het de Vuyst vliegveld, zal zondagmorgen met enige feestelijkheid in gebruik worden genomen.

Van de Nederlandse voetbalvelden

FEYENOORD behaalt een 3-2 zege te ENSCHEDE

MVV en Ajax behouden de leiding

Het Rotterdamse Feyenoord, de club met de prachtige techniek en de zo schotvaardige voorhoede, heeft voor de grote verrassing van deze zondag gezorgd door te Enschedé in het Diekman-Stadion het sterrenteam van de Sportclub Enschedé een 3—2 nederlaag toe te brengen. Wij waren al niet zo zeker van een nieuw oostelijk succes. Door dit mooie resultaat bezetten de Rotterdammers nu de derde plaats na het leidende MVV en Ajax. Na de derde competitiedag zijn er nog slechts twee ploegen, een zuidelijke en een westelijke, die uit deze drie wedstrijden het maximaal aantal winstpunten hebben weten te behalen, want ook VVV'03 verloor en wel van het schijnbaar dit jaar zeer sterk spelende MVV. Met belangstelling zullen wij de verdere verrichtingen van de Maastrichtenaren tegemoet zien en volgen.

Aan NAC gelukte het om het bezoekende Amsterdam de tweede nederlaag toe te brengen, met 3—1 bleven de Bredenaars in de meerderheid. Gaat het voor de Hoofdstedelijke ploeg wederom een moeilijk jaar worden? Te Tilburg was het feest: NOAD gaf het Rotterdamse Sparta een klein voetballesje, dat Terlouw en zijn mannen wel zwaar op de maag zal hebben gelegen: met 3—0 wonnen de Tilburgenaren ons daarmede een kleine verrassing bezorgende, dat hadden wij niet verwacht Trouwens wij zullen deze competitie heel wat meer verrassingen gaan beleven, rekent u daar maar vast op. Het is GVAV niet gelukt om een winstpunt te behalen uit de wedstrijd tegen Ajax. De Ajaxieden hebben. evenals vorig jaar weer een uitstekende start en staan nu met MVV ongeslagen zonder puntenverlies trots aan de kop van de Ere-Divisie. Het werd een 4—2 overwinning voor de ploeg uit De Meer. DOS en Eindhoven, twee ploegen uit de staart van de ranglijst, vochten te Utrecht in het Stadion om de eerste winstpunten. Wij hadden DOS zeker wel in staat geacht hier de eerste winst te boeken, maar zoals het dikwijls bij voetbal gebeurt, komt het juist andersom uit: de Eindhovenaren boekten de eerste en ook kostbare zege, het werd slechts 1—0, hetgeen duidt op een spannende partij. Bewondering hebben wij voor de ploeg van MVV, dat na drie wedstrijden met zes winstpunten ongeslagen dus aan de kop van de ranglijst preikt. Leo Horn heeft het niet gemakkelijk gehad te Venlo, want zowel VVV'03 als MVV vochten met inzet van al hun techniek en krachten om de zege, hetgeen de Maastrichtenaren uiteindelijk gelukten: een 3—1 zege was het resultaat. Met Rapid J.C. schijnt het toch wel wat mis te gaan: de landskampioenen boekten in drie wedstrijden twee zeer zware nederlagen: 5—2 tegen Sportclub Enschedé, terwijl zondag jl. te Geleen Fortuna '54 met liefst 5—0 in de meerderheid bleef, het zijn toch wel zware nederlagen, die te denken geven en die niet veel goeds voorspellen voor de komende strijd om de Europa-Beker, neen daar moet veel veranderen!

PSV, de trots van de Philipsstad, staat onderaan de ranglijst. Dat is lang niet gebeurd en wij zullen maar aannemen, dat hierin gauw verandering zal komen, want dat is toch een plaats de roemruchte Philipsclub niet waardig. Op eigen terrein werd zondag met liefst 0—3 verloren van Elinkwijk, dat toch heus niet zo'n overweldigende start heeft gehad. Trouwens, voor as. zondag ziet het er ook niet al te best uit voor de Eindhovenaren: er staat namelijk een uitwedstrijd tegen Feyenoord op het programma....

Tot slot versloeg BVV op eigen terrein Willem II met 3—2, ook al een uitslag, die wij zeker niet verwacht hadden. Zo ziet u maar weer eens, hoe gemakkelijk men zich met het beoordelen van de komende wedstrijden en de voorbeschouwingen kan vergissen, maar dit is tenslotte ook het zo verrassende element in deze belangrijke tak van sport, hetgeen juist deze sport zo populair doet zijn.

Voor zondag staan op het programma o.a. Feyenoord — PSV, Willem II — Sportclub Enschedé, een heel belangrijke wedstrijd, waar ook wel verrassingen in kunnen zitten, en dan te Zuilen de big-match Elinkwijk — Fortuna '54.

In de Eerste Divisie behield Alkmaar de eerste plaats door de grote 6—2 zege op Wageningen behaald, maar de Noordhollanders krijgen concurrentie van Limburgia, dat de tweede zege in successie boekte en VSV met 6—0 kraakte.

In de Eerste Divisie Z zijn het Blauw Wit en Hermes DVS, die de boventoon nu voeren, op de voet gevolgd door Excelsior. Hermes DVS maakte korte metten met Sittardia (5—2), maar Blauw Wit kwam met de hakken over de sloot tegen Vitesse, met 1—0 bleven de Stadionbewoners in de meerderheid, echter de winstpunten tellen en dat is tenslotte in een dergelijke belangrijke competitie het voornaamste.

In de Tweede Divisie A valt de verrassende 1—2 nederlaag van Heerenveen direct in het oog — deze wedstrijd gelde ook voor de bekercompetitie — zodat Oldenzaal er twee winstpunten meer heeft, maar ook in de volgende ronde is gekomen.

Verwonderlijk was het, dat liefst vier wedstrijden in de Tweede Divisie B met 3—1 eindigden. De wedstrijd tussen de nummers één en drie van de ranglijst, DOSKO en Wilhelmina eindigde in een 3—1 zege voor laatstgenoemde, terwijl nummer twee uit deze afdeling, ONA, te Zaandam een ongezoute nederlaag van ZFC te incasseren kreeg.

De stand in de Ere-Divisie luidt:

M.V.V.	3	6	7— 2
Ajax	3	6	7— 3
Feyenoord	3	5	11— 6
Fortuna '54	3	4	9— 2
Sportclub Enschedé	3	4	9— 2
V.V.V. '03	3	4	4— 3
Elinkwijk	3	4	6— 6
Willem II	3	3	11— 6
N.A.C.	3	3	5— 4
N.O.A.D.	3	3	6— 5
G.V.A.V.	3	2	5— 7
Sparta	3	2	4— 7
B.V.V.	3	2	5— 9
Eindhoven	3	2	2— 6
Amsterdam	3	2	4—10
Rapid J.C.	3	2	5—11
D.O.S.	3	0	4— 7
P.S.V.	3	0	2— 9

Het voetbaltournooi van de Mariniers

Asiento I en Willemstad 1 in finale

Willemstad. — Het door de Mariniers te Suffisant georganiseerde voetbaltoernooi werd het afgelopen weekend voortgezet met de demi-finale-wedstrijden tusen de overwinnaars van vorige week.

Zaterdag speelde Asiento 1 tegen de Marinebasis Parera. Duidelijk bleek hierbij de kracht van Asiento. Ondanks fanatieke weerstand kon de Basis' het niet bolwerken en verloor met 8—3. Een der backs van het Marineteam hielp hierbij nog een handje mee door (per ongeluk) keihard in eigen doel te trappen; terwijl een der doelpunten van de jannen uit een zuiver handsgeval ontstond.

Willemstad I maakte korte metten met een ander Marineelftal, nl. het team van Hr Ms van Speyk. Deze wedstrijd eindigde met 7—1 in het voordeel van Willemstad. De niet op elkaar ingespeelde opvarenden van de Van Speyk hadden ondanks hard werken geen kans tegen de rustig spelende Willemstedenaren, die de stand geleidelijk opvoerden.

Asiento I en Willemstad I zullen elkaar dus in de grote finale ontmoeten. Beide elftallen zijn goed aan elkaar gewaagd en dit kan dus een spannend gebeuren worden. Over de uitslag valt niets te voorspellen. Zoals bekend zullen de prijzen van dit toernooi as. zaterdagavond tijdens een dansavond in de Marinierskazerne worden uitgereikt.

ARUBA

De salarissen van de gedeputeerden

Oranjestad. — Desgevraagd door Raadsleden heeft het Bestuurscollege de volgende gegevens verstrekt ten aanzien van de voorgestelde salariëring der Gedeputeerden. edeputeerden I.S de Cuba, P. Croes en E. O. Petrona ontvangen thans ƒ 17.400.— per jaar en krijgt volgens de voorgestelde. nieuwe regeling ƒ 22.056. Gedeputeerden O.S. Henriquez ontvangt thans ƒ 16.560.— en krijgt eventueel ƒ 21.096.

De eilandsbetrekkingen waaraan een maximum bezoldiging van ƒ 12.000.— is verbonden zijn die van het hoofd van de Dienst van Openbare Werken, het Hoofd van de Gezondheidsdienst en de Secretaris van het eilandgebied. De basisbezoldiging van de gezaghebber is ƒ 14.400.—. Overigens, aldus het bestuur zijn er verschillende andere functionarissen, die aan basisbezoldiging, duurtetoeslag, kindertoeslag en verdere toelagen een belangrijk hoger inkomen genieten dan de Gedeputeerden thans.

Het BC is bereid een voorstel te steunen van de Raad om de overbruggingstoelage voor gewezen Gedeputeerden met terugwerkende kracht te verlenen, zodat de leden van vorige bestuurscolleges eveneens voor deze eenmalige uitkering in aanmerking komen.

Scholen nog steeds zonder waterkoelers

Oranjestad. — Desgevraagd door Raadsleden heeft het B.C. geantwoord dat ofschoon de exploitatiekosten van waterkoelers op de begroting 1956 PM werden geraamd, de invoering van waterkoelers voor de scholen toch nader dient te worden bestudeerd. Daarom wordt voorgesteld het crediet op de begroting 1955 af te voeren en eventueel de kosten van aanschaffing suppletoir op te voeren.

De katholieke scholen

San Nicolas. — De katholieke scholen te San Nicolas hebben niet te klagen over gebrek aan belangstelling. Op 20 september van dit jaar telden de scholen van die parochie het volgende aantal leerlingen:

Meisjesscholen	
St Theresiaschool	449
Maria Reginaschool	247
Sta Filomenacollege	571
Totaal	**1267**
Jongensscholen	
Don Boscoschool	427
Benildeschool	227
St Augustinuscollege	501
Totaal	**1155**

Fröbelscholen: 353.

Het totaal aantal leerlingen op de parochiescholen is dus: 2775.

Bezwaren tegen bijdrage Brion-monument

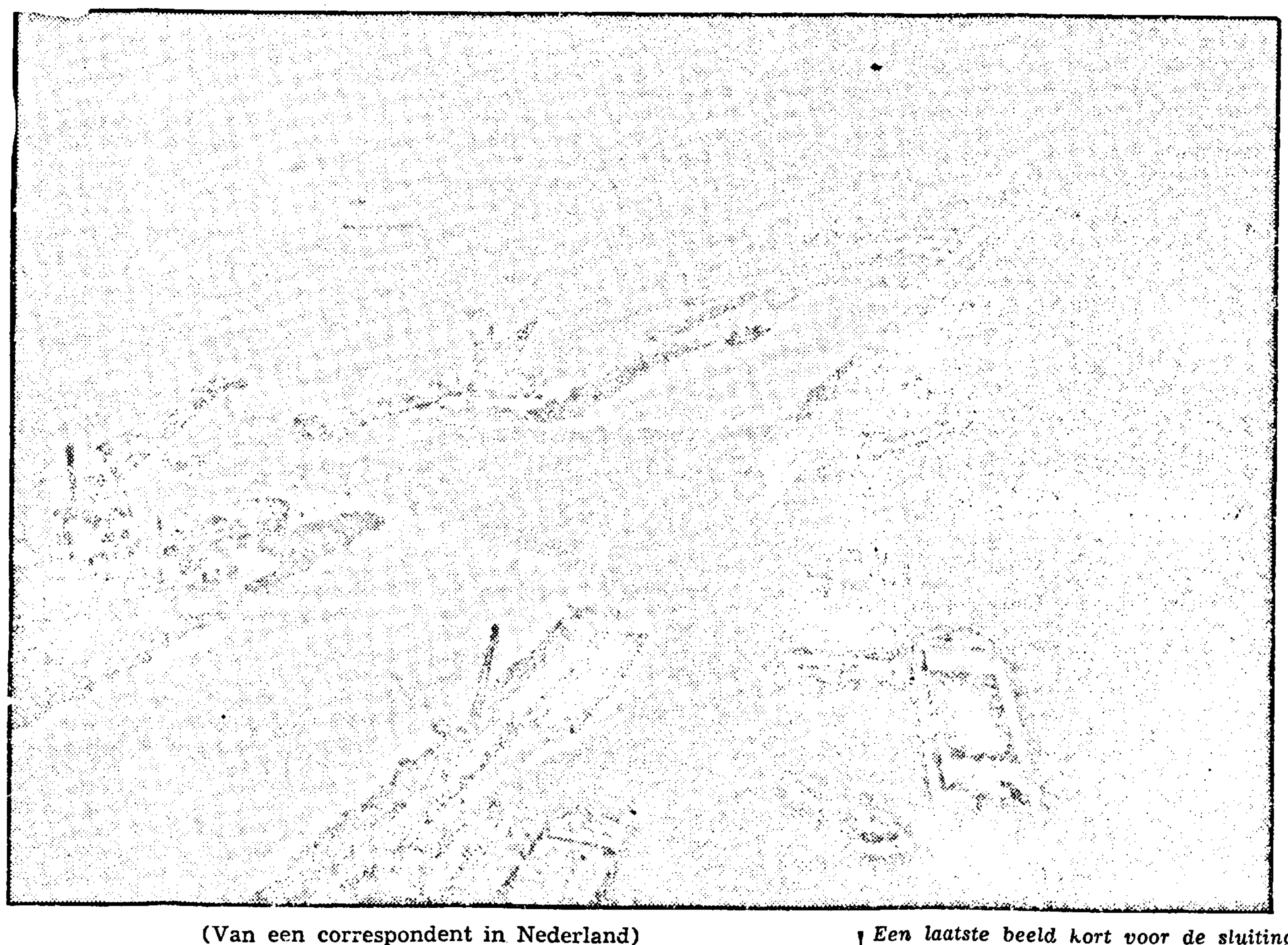
Oranjestad. — Uit de tussen Raad en BC gewisselde stukken blijkt dat enkele Raadsleden bezwaren hebben tegen het voorgelegde crediet ten bedrage van vijfduizend gulden voor het aan Venezuela aan te bieden Brion monument.

Deze leden zijn van mening dat extra bijdragen van Curaçao en Aruba ongewenst zijn, omdat de Regering de gehele Antillen vertegenwoordigt en dus de kosten van het monument, dat een geschenk van de Nederlandse Antillen wil zijn, moet bestrijden uit de Landsbegroting.

Historie op het IJsselmeer

KONINGIN STELT HET GEMAAL „WORTMAN" IN WERKING

Na sluiting van de dijk van Oost-Flevoland

Een laatste beeld kort voor de sluiting van de dijk van Oostelijk Flevoland. Men ziet, hoe de keileemdammen elkaar van weerszijden reeds dicht genaderd zijn. Tussen die dammen in wordt het zandlichaam opgespoten.

(Van een correspondent in Nederland)

Met een enkele handbeweging aan de telegraaf van het dieselgemaal „Wortman" bij Lelystad heeft Hare Majesteit de Koningin dezer dagen dit grootste gemaal van Europa in werking gesteld en daarmee een begin gemaakt met droogmalen van het grootste stuk water, tot dusver in Nederland ingepolderd. Het is de derde hap uit het oppervlak van de voormalige Zuiderzee: meer dan 54.000 hectaren, die straks, in het voorjaar van 1957, droog zullen vallen. Kort voor de plechtigheid in de „Wortman" is 12 kilometer ten noorden van Lelystad in tegenwoordigheid van Hare Majesteit de eerste phase van het inpolderingswerk beëindigd, n.l. het dichten van het laatste sluitgat in de dijk van 90 kilometer, welke de toekomstige polder beschermen moet. Op het moment, dat uit de bek der grijpers de kluiten keileem het water voor het laatst deden opspatten, al trager en trager, tenslotte nog slechts zwakjes borrelend en sijpelend, begon het koor der scheepssirenes van de verzamelde vloot zijn triomfkreet aan te heffen. De beide dijkeinden hadden elkaar bereikt, een smalle brug nog maar, druipend, glibberig en ongelijk, doch die nu van ogenblik tot ogenblik breder en hoger worden zou. Het juichend gerucht der scheepssirenes klonk ver over het water. In Lelystad stonden de feestelijke banen van overal de ontplooide vlaggen strak in de wind.

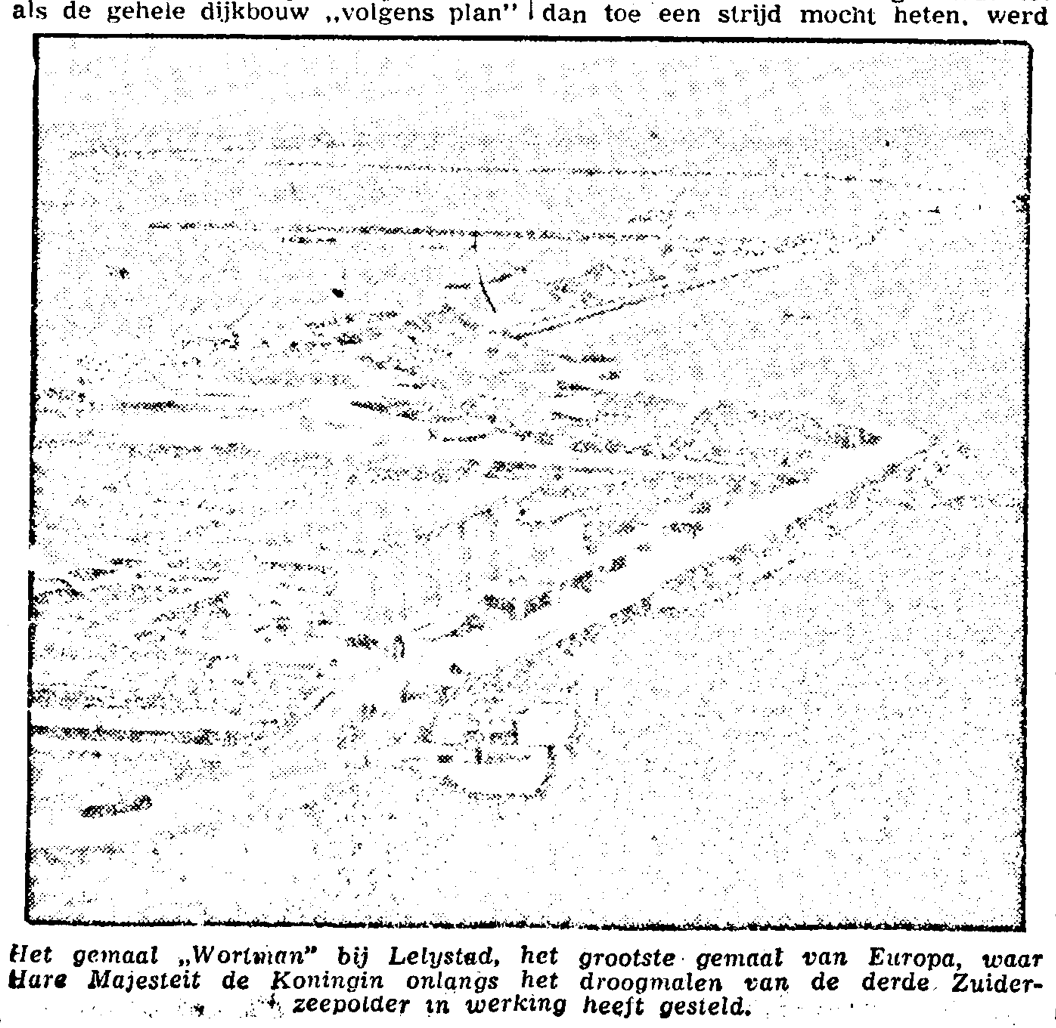
Binnen 8 maanden nieuw land

De sluiting van de polderdijk is evenals de gehele dijkbouw „volgens plan" verlopen. Wind en golfslag vormden geen partij meer, zoals ooit de stroom bij de dijk van de Wieringermeer en de Afsluitdijk. Dat bleef een hard en bitter gevecht tot het laatst toe: een zee, die krampachtig vocht om haar voortbestaan. De heroïsche periode van de werken was daarmee beëindigd. Wat tot dan toe een strijd mocht heten, werd thans een liquidatie, een karwei, maar een karwei, dat opnieuw tot de verbeelding spreken zou door de rustige, stage regelmaat, waarmee het zou worden uitgevoerd. Eerst de Noord-Oostpolder, thans weer het Oostelijk Flevoland. En terwijl men vanmiddag in Lelystad recipieerde, ter gelegenheid van de feestelijke gebeurtenis, had op korte afstand buiten de nauwelijks gesloten dijk alweer een baggermolen zijn post betrokken, om de eerste steken te breien aan de volgende lap grond, die te voorschijn moet komen: de Markerwaard.

Want na Oostelijk Flevoland is thans het Westen van de vroegere kom der Zuidzee aan de beurt, en wordt al het materiaal, dat na de dijksluiting bij Lelystad vrij komt, hier aan een nieuwe taak gezet. De Markerwaard, zoals de vierde Zuidzeepolder komt te heten, krijgt de vorm van een parallelogram, met in de hoeken Enkhuizen, als Noordelijk punt, Hoorn, Marken in het Zuiden, en Lelystad. Hier zal het raakpunt zijn met Oostelijk Flevoland, met de belangrijke Roggebotsluizen tussen het Oostvaardersdiep, de vaarweg naar Amsterdam, en het deel van het IJsselmeer, dat water blijft, en verder met een brug voor de aanzienlijk verkorte wegverbinding Amsterdam — Overijssel. Als sluitstuk van het inpolderingswerk, na de voltooiing dus van de Markerwaard, komt dan als laatste het Flevoland-Zuid aan de beurt, het onderste deel van de kom, waarmee het poldermozaïek voltooid zal zijn. Het Oostvaardersdiep blijft uiteindelijk een flinke kier tussen Westelijk de Markerwaard en Oostelijk de beide Flevolanden.

Er is de laatste dagen, voor de sluiting van het gat bij Lelystad, met man en macht gewerkt om alles „volgens plan" te doen verlopen precies op tijd voor het historisch moment. Zoals gezegd er is geen tij meer, geen beweging van eb en vloed en nauwelijks nog een zwakke stroom, als gevolg van wind en opwaaiing. Het water biedt dus weinig verzet, reeds lang verslagen in de sluitgaten van de Afsluitdijk, op de Middelgronden en in de Vlieter, verduurt het gedwee de vordering van de dijkbouw, die langzaam, maar gestadig aan de weg vervolgt, op de tekentafels uitgestippeld. En het beeld van nu al tientallen jaren is vrijwel eender gebleven: de voortgang der dunne perskaden van keileem en daartussen in het zware zandlichaam, dat rusteloos wordt opgespoten. Aan de kop van het dijkeind zwermden ook thans de drijvende kranen, de sleepboten, zuigers en bakken. En op het ingesloten water tekenden zich de silhouetten af van baggermolens en onderlossers. Stoom en smook dreven naar de verte en het gerucht was het piepen en kreunen van kranen, die hun machtige kaken openen en sluiten, de vette specie van keileem ophappen, overzwaaien en storten. Het beeld dat onveranderd bleef de laatste uren en minuten tot het nauwkeurig bepaalde moment, dat de lage dammen elkander naderden, het water smaller en smaller werd, het plotseling ophield te bestaan, het ogenblik, waarop van de romp van het IJsselmeer opnieuw een belangrijk stuk was geamputeerd.

Het werd dus een dubbele plechtigheid. De sluiting van de dijk en als vervolg daarop het in werking brengen van het gemaal bij Lelystad, de „Wortman", die samen met de gemalen „Lovink" en „Colijn" resp. te Harderwijk en bij de Ketelhaven, per minuut vier tot vijf miljoen kubieke meter water uit gaat slaan, waarmee dan nog zeven tot acht maanden zijn gemoeid eer de bodem van de polder droog komt. De tijdsduur wordt in invloed door verschillende factoren, zoals de regenval in die periode en kwel. En door het peil van het IJsselmeer. Als men dat namelijk laag zou kunnen houden, zo laag mogelijk, dan kunnen de uitwateringssluizen een handje helpen en schiet het werk aanzienlijk sneller op. Intussen blijft nog een deel van het materiaal, voornamelijk baggermolens en onderlossers, in het afgesloten water achter. Zij werken verder aan de kanalen en andere voorzieningen op de bodem. Uiteindelijk kunnen zij, als het water verdwenen is, nog bijtijd via de zelf gegraven kanalen terug naar de vrijheid. Ook de Urkerburger vissers hebben zich laten insluiten. Zij zullen hier de laatste oogst binnenhalen van wat altijd hun akker is geweest, hun tuin, en die afscheid vaarwel moeten zeggen, ten profijte van een andere Heer.

Het gemaal „Wortman" bij Lelystad, het grootste gemaal van Europa, waar Hare Majesteit de Koningin onlangs het droogmalen van de derde Zuiderzeepolder in werking heeft gesteld.

GREEP UIT DE AETHER

CUROM

17.00 Zuidamerikaanse muziek
17.15 Llama 12556!
17.45 Voor de kleintjes,
18.00 Pabien,
1830 Nieuws
18.45 En nu.... Tante Aukje.
19.00 Arubaanse Jukebox
19.15 Actualiteiten
19.30 Wat de handel biedt
20.30 Muziek voor U!
21.00 C. C. C. Kwartiertje
21.15 Klassiek Dinsdagavond
22.25 Nieuws
22.30 Sluiting.

RADIO HOYER

17.00 Tea at Five
17.30 Nieuws
17.40 Met Duitse musici
18.00 Gev. muziek
18.30 Reclame
18.45 Sport
19.00 Muziek di mi Tera"
19.30 Met de jarigen in de lucht
20.00 Praatje door P. Brennecker
20.10 Gevarieerde muziek
20.30 Hoorspel
20.45 Gevarieerde muziek
20.55 Hoorspel
21.15 Gevarieerde muziek
22.00 Sluiting.

RADIO CARIBE

17.00 Variedades Musicales
18.00 Serenade
18.30 Recorded Music
18.45 Er was eens....
19.00 Avond Concert
19.30 Fiesta Viceroy-Pampero
20.30 The Haunting Hour
21.00 News Bulletin
21.15 Music of the Masters
21.45 Platter Parade
22.30 Prelude to Slumber
23.00 Closing.

RADIO KELKBOOM

17.30 Kinderuurtje
18.00 Musica
18.15 Cumpleaños feliz
18.30 Dinermuziek
19.00 Noticias (Pap.)
19.15 Musica cu Alfredo de Angelis
19.45 Nieuws
20.00 Musica Norte Americana
20.15 „Frente al Pecado de Ayer
20.30 Musica
21.00 C. C. A. Programma
22.00 Sluiting.

AVROS

17.00 Linda's eerste liefde
17.15 Muziek
17.45 Populaire melodieën
18.00 Vertelling voor kinderen
18.10 Kinderliedjes voor de avond
18.30 Voor de gedetineerden
18.45 Nieuwsberichten
19.00 Voor de jarigen
19.15 Surinaams praatje
19.30 Radio-crooner
19.45 Historische Kring
20.00 Advertenties
20.30 De Basin Street Boys
20.55 Nieuws en Sluiting.

AMERIKAANS BASEBALL

DODGERS verliezen andermaal belangrijke wedstrijd van de Pirates

MILWAUKEE blijft op de eerste plaats van de National League

De kansen op een National League Playof tussen twee van de National League clubs, zijn na de wedstrijden van gisteravond nog meer gestegen. Brooklyn verloor andermaal van Pittsburgh. Het is haast ongelooflijk dat de Brooklyn Dodgers die op zulk een fantastische wijze de eerste plaats van de National League op de Milwaukee Braves hadden weten te veroveren, gedurende de laatste vier dagen, drie maal van de zwakke Pittsburgh Pirates verloren.

De Dodgers speelden gisteravond hun wedstrijd uit welke zondag niet geëindigd was en wonnen deze met 8-3. Clem Labine pitchte de laatste inning voor de Dodgers. Brooklyn verloor echter de eigenlijke wedstrijd welke hierna volgde met 6-5 van de Pirates. Gil Hodges die zondag twee homeruns had geslagen, sloeg er gisteren weer een. Frank Thomas sloeg voor Pittsburgh een homerun. Roger Craig die in de zesde inning als reliefpitcher had overgenomen, verloor de wedstrijd voor de Dodgers. Bob Friend was de winnende Pittsburgh pitcher.

Door het verlies van de Dodgers, bleven de Milwaukee Braves op de eerste plaats van de National League, een halve wedstrijd voor Brooklyn. Milwaukee moet thans nog vier wedstrijden spelen, een tegen Cincinnati en drie tegen de St. Louis Cardinals.

De Dodgers moeten nog vijf wedstrijden spelen, twee tegen de Philadelphia Phillies en drie tegen dezelfde Pittsburgh Pirates die de Dodgers al veel schade hebben berokkend.

Indien Milwaukee en Brooklyn al hun resterende wedstrijden winnen, dan blijven de twee clubs gelijk op de eerste plaats van de NL. De Cincinnati Redlegs die ook nog steeds een kansje hebben, moeten nog drie wedstrijden spelen, een tegen Milwaukee en twee tegen de Chicago Cubs.

In de American League vonden gisteren twee wedstrijden plaats. De Newyork Yankees, kampioenen van de American, League, verloren met 5-4 van de Baltimore Orioles. En de Chicago White Sox wonnen met 14-11 van de Detroit Tigers.

Geen verwerking van slachtafval

Oranjestad. — Naar aanleiding van vragen over het voorstel tot het opblazen van enkele gevaarlijke rotspunten op Boca Mahos (waar slachtafval wordt gestort en door haaien verder wordt verwerkt) deelt het Bestuurscollege mede, dat destijds door dr. Sutmoeller opgestelde plannen voor een inrichting tot verwerking van slachtafval niet worden uitgevoerd, omdat nadere bestudering van de plannen en adviezen onder meer van dr. Diemont, hebben doen blijken dat aan deze kwestie meer problemen zijn verbonden dan aanvankelijk werden voorzien.

Drielandenvoetbaltournooi

Paramaribo. - Van 12 tot 22 oktober a.s. zal in het Suriname-Stadion een drielandenvoetbaltournooi plaatshebben, waaraan zullen deelnemen: Suriname, Aruba, en Frans Guyanna. Suriname zal worden vertegenwoordigd door de clubs: Robinhood en Transvaal, Aruba door de kampioenne R.C.A. en Frans-Guyanna door het nationale elftal van Gayenne.

Emmastad

WACHTDIENSTEN

C.P.I.M.

Telegram Afdeling:
Van 07.00 — 23.30 kantoor tel: 2397
Van 23.30 — 07.00 J. J. Roos tel 3209

Personeel Afdeling:
F. W. Duyvenbode Varkevisser, C.P.I.M: Hotel, N. P. tel: 3805
B. g. g. nad. inl: tel: 2400

Materialen Afdeling:
W.-Batelaan tel. 2097

C.S.M.

Rederij:
GG. de Rooy tel. 2076

Scheeps agentschap:

Van 07.30 — 12.00 en van 13.00 — 18.00 kantoor tel. 2458—2551
Van 19.00 — 23.00 en van 08.00 — 08.00 W. R. Engelsman tel. 2304
Dok Afdeling:
Van 16.30 — 1.00 tel 2276—2098;
Van 1.00 — 07.30 J. Marcussen tel. 2245

THEATER ASIENTO:
„Three bad sisters"
Geen kinderen beneden 18 jaar

Vliegtuigbewegingen

Plesmanluchthaven. - Het KLM-vliegtuig, dat 22 september uit Curacao vertrok, arriveerde op 24 september te Amsterdam; terwijl de machine, die 22 september van Amsterdam opsteeg op 23 september om 11.33 uur op Curacao neerstreek.

Campo perikelen

Willemstad. — Twee gevallen van het Campo Alegre moesten gisteren door de Politie behandeld worden. Het ene gold een dreigbrief, die door een man aan een der vrouwen was gezonden. De politie stelt een onderzoek in.

Eveneens werd door het Campo Alegre assistentie verzocht, daar een vrouw door een manspersoon mishandeld zou zijn geworden. De man in kwestie verklaarde aan de politie, dat hij tegen een muur stond met een been voor zich uitgestrekt en de vrouw erover struikelde. Bij de val verloor de inwoonster een halve tand (van een kunstgebit). De orde werd hersteld door Hermandad.

Culturele filmvoorstellingen

Willemstad. — De sociëteit „De Gezelligheid" organiseert op zaterdag 29 september as. te 20.30 uur wederom een culturele avond in de sociëteit onder de eminente leiding van mevr. Delia Araujo de Goilo, met haar medewerkers.

Het voorlopige programma vermeldt: mej. Aida Bonifacio (zang); de heer Rafael Pichardo (declamatie); Trio los Novilunios y su Ritmo; de heren Pietrnella en Nivillac (zang); mej. Sonia de Castro (piano); de heer Haroldo Pierre (declamatie) en de heer Carmelo Heyer (guitaar).

Onderwijzer voor openbaar onderwijs

Oranjestad. - Op 29 September wordt opnieuw een onderwijzer voor het openbaar onderwijs op Aruba verwacht Het is de Heer Henri Christiaan Monsanto uit Suriname. De Heer Monsanto is gehuwd en vader van twee kinderen.